

Ang Tungkol sa Manunulat

Nang malaman ni Tim Swanson na ang Biblia ay totoo at si Jesu-Kristo ay hindi biro at totoong-totoo. Binigyan ng Diyos si Tim ng masiglang puso at pananampalataya kay Jesu-Kristo dalawang araw pagkatapos ng kaniyang ika dalawampung kaarawan. Mula noon, sadyang nagbago na ang buhay ni Tim at pinatawad na ng Diyos

Noong tinawag si Tim mula sa kaharian ng kadiliman papunta sa kaharian ng liwanag. Binigyan siya ng gawain na tumulong sa mga kabataan at matatanda na malaman ang tungkol kay Jesus at malaman kung paano mamuhay ng puno ng katotohanan. Ang misyong ito'y ginagawa nilang mag-asawa at ng kanilang dalawang anak.

Ibig ni Tim na tingnan ninyo ang bawat bahagi ng inyong pilosopiya sa pagpapalaki ng anak upang kayo ay maniwala at alisin ang mga kasinungalingan. Ibig niyang palakihin ninyo ang inyong anak na sumusunod at nagpupuri sa Diyos sa gitna ng henerasyong ayaw sumunod sa Diyos at pinapupurihan lamang nila ang kanilang sarili. Ang iyong pilosopiya sa pagpapalaki ng anak at ang iyong mga ginagawa ngayon ay magiging munting alon sa katagalan, at maaapektuhan nito ang mga susunod na henerasyon.

Thank you to Jen Bunquin for editing the Tagalog! Thank you to Emil Rivera and his team for translating this book.

Copyright Information: This book is copyrighted by Tim Swanson © 2013,2015,2019,2021 Unless otherwise indicated, all Tagalog scripture texts are from the Ang Biblia © 2001 Philippine Bible Society, used with permission. Magandang Balita Biblia © 2012 Philippine Bible Society, used with permission. Cover design by Don Jewett. Cover photo by Tim Swanson. This book may not be reproduced without written permission from the copyright holder. 1st Edition: 2013. 2nd Edition: 2015, 3rd Edition (Tagalog): 2019, 4th Edition (Tagalog) ISBN: 978-1-63068-190-6

Table of Contents

- Kapitulo 1: Ano Ang Iyong Maiiwang Mana / Alaala?**
- Kapitulo 2: Ang Simula, Kalagitnaan at Katapusan**
- Kapitulo 3: Ang Iyong Pilosopiya sa Pagiging Magulang**
- Kapitulo 4: Pananaw ng Kristiano sa Mundo**
- Kapitulo 5: Pinili ka ng Diyos**
- Kapitulo 6: Sanayin ang Iyong Anak**
- Kapitulo 7: Nasa Iyo ba ang Puso ng Iyong Anak?**
- Kapitulo 8: Musmos na Kamalayan**
- Kapitulo 9: Pagpapalaki ng Tagapamahala**
- Kapitulo 10: Pagsasaayos ng Ugali**
- Kapitulo 11: Biblikal na Pagdidisiplina**
- Kapitulo 12: Pamamahala ng Iyong Tahanan**
- Kapitulo 13: Malinis at Nakaiskedyul**
- Kapitulo 14: Pagpapasya sa Klase ng Pamumuhay**
- Kapitulo 15: Hindi Ka Magiging Perpektong Magulang**
- Kapitulo 16: Mag-isa lang Akong Napapalaki ng Anak**
- Kapitulo 17: Ang Proteksiyonan ang Iyong Anak**
- Kapitulo 18: Pakikitungo sa Masasamang Espiritu**
- Kapitulo 19: Natatanging Hamon sa Pagpapalaki ng Anak**
- Kapitulo 20: Ang Malaking Pakikipagsapalaran**

Kapitulo 1: Ano Ang Iyong Maiiwang Mana / Alaala?

Sumulat ako sa iyo dahil ibig ng puso kong makatulong sa iyo na maging magulang na maka-Diyos. Mahahamon ang iyong pag-iisip patungkol sa pagpapalaki ng mga anak. Ngunit, makakapagpalakas din ito ng iyong loob. Kung ikaw ay Kristiano, tutulungan ka ng Banal na Espiritu upang maitayo mo ang isang tahananang nagpupuri sa Dios.

Bilang isang magulang, ikaw ay nasa makapangyarihang katayuan. Maari mong masira ang buhay ng iyong mga anak at ng iyong mga apo o kaya nama'y mapagpapala mo ang kanilang mga buhay. Kung ano ang iyong gagawin sa susunod na mga linggo, buwan, o 18 taon ay maari kang makapag-iwan ng pamana ng pagiging maka-Dios na kasipagan o kaya naman ay puro pasakit sa hinaharap, katamaran at imoralidad.

“Akong si Yahweh ay mahabagin at mapagmahal. Hindi ako madaling magalit; patuloy kong ipinadarama ang aking pag-ibig at ako'y nananatiling tapat. Tinutupad ko ang aking pangako maging sa libu-libo, at patuloy kong ipinapatawad ang kanilang kasamaan, pagsuway at pagkakasala. Ngunit hindi ko pinalalampas ang kasalanan ng ama at ang pagpaparusa ko'y hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi.” Exodo 34:6-7 (MBBTAG)

Binibigyan ka ng Diyos ng pagpipilian. Maari kang sumunod sa Diyos sa pamamagitan ng pagpapalaki ng iyong anak na ayon sa paraan na nais ng Diyos. O kaya naman, maari kang magkasala sa Kanya sa pamamagitan ng pagsuway sa paraan ng Diyos ng pagpapalaki ng iyong anak. Kung pipiliin mo ang makasalanang pagpapalaki ng anak, ikaw ay bubuo ng kultura ng paghihimagsik sa iyong mga anak. Kung ang maka Diyos na paraan ang pipiliin mo, makapag-iiwan ka ng pamana sa iyong mga apo na naaayon sa Biblia.

Ang kanyang kahabagan ay para sa mga tao at sa lahat ng salinlahing may takot sa kanya. Lucas 1:50 (MBBTAG)

Ikaw ba ay may takot sa Diyos? Tinuturuan mo ba ang iyong mga anak na magkaroon ng paggalang at pagkatakot sa Diyos? Ang habag ng Diyos ay nagbubunga sa buhay ng mga may takot sa Kanya at ito'y nagpapatuloy habang pinalalaki nila ang kanilang mga anak na may takot sa Kaniya. Ang pagkatakot sa Diyos ay hindi ibig sabihin na tayo'y nasisindak o natatakot sa Kaniya. Sa halip bunga ito ng pagsunod at pagsamba sa Kanya. Ang pagkatakot sa Kanya ay parang tatlong hibla ng tali. Ang isang hibla ay pagkaunawa na maaari kang supilin ng Diyos. Ang pangalawang hibla ay paggalang sa Diyos dahil Siya'y kahanga-hanga, makapangyarihan at perpekto. At ang pangatlong hibla sa taling ito ng maka-diyos na takot ay mapagmahal na pagtitiwala na ang Diyos ay nagmamalasakit iyo at ikaw ay inako bilang kaniyang anak. Tingnan mo ang iyong sarili. Ikaw ba'y may takot sa Diyos? Namumuhay ka ba ng may pagsunod at pagsamba sa Kanya?

Huwag kayong magkautang ng anuman sa kaninuman, kundi mag-ibigan sa isa't isa, sapagkat ang umiibig sa kanyang kapwa'y nakatupad na ng kautusan. Mga Taga-Roma 13:8

Ang Sampung Utos ay binubuo ng marangal na pamantayan ng Diyos para sa mga tao, lalo na kung paano tayo dapat kumilos. Ang unang apat na utos ay patungkol sa kung paano dapat natin mahalín ang Diyos. At ang huling anim ay kung paano natin dapat mahalín ang ating kapwa. Ang pamilyang gumagalang sa Diyos ay nakatuon ang pag-ibig sa Diyos at pagmamahal sa kapwa.

Kahit ano'ng gawin natin, mayroong kinaugalian ang bawat pamilya. Ang pagpapalaki ng anak na ayon sa Biblia ay may pagkukusa, ang pagpapalano para sa magiging kaugalian ng pamilya ay isang pagpaparangal sa Diyos. Nais mo ba ng isang pamilyang naglalarawan ng nagmamahal sa Diyos at pagmamahal sa kapwa?

Anong klase ng kaugalian ng pamilya ang iyong gusto? _____

Ang Vission Statement ng Iyong Pamilya:

Maglaan ng ilang minuto upang pag-usapan ang mga naisip na kung ano ang importante sa inyo. _____

Bakit nananatili ang iyong pamilya? _____

Sa paanong paraan kayo ng asawa mo pinagkalooban ng Diyos upang abutin ang mga hindi pa nakakakilala sa Diyos at gawin ang misteryong ito? _____

Sumulat ng hangarin ng pamilya o mission statement. Ipaliwanag ang layunin ng Diyos sa iyong pamilya Sa 12 hanggang 15 na salita. _____

Sanayin mo ang bata sa daan na dapat niyang lakaran, at kapag tumanda na siya ay hindi niya ito tatalikuran. Mga Kawikaan 22:6

Ipaliwanag ang ibig sabihin ng Diyos sa “Ituro sa bata ang daang dapat niyang lakaran,” _____

Anong mga kinaugalian at mga nakasanayan sa buhay na unti-unting naituro sa bata na dapat niyang lakaran? _____

QR Codes: Download sa QR Reader app. Scan to view Youtube video.

Vision

Parent Plan

Kapitulo 2: Ang Simula, Kalagitnaan at Katapusan

Ang mga sasabihin ko sa mga susunod na pangungusap ay napakalalim na maaring tumagos sa simula, kalagitnaan at katapusan ng iyong pagiging magulang. *Kailangan ninyong basahin ang Biblia bilang isang pamilya araw-araw.*

Nagbibigay ang Biblia ng reponsibilidad sa mga tatay sa pagiging espirtual na tagapanguna ng pamilya. Kung ikaw ay isang Ama, hindi mo ito pwedeng balelawalain. Kailangan mong ilabas ang Biblia at simulan itong basahin sa iyong pamilya araw araw. Sa ilalim ng iyong pamamahala, babasahin ng iyong asawa ang Biblia sa inyong anak buong araw. Ngunit ang Biblia ang maglalagay sa iyo, ang Ama, na siyang namumuno na nakakaalam nang husto sa Biblia upang ituro sa iyong asawa at mga anak. Wow! Napaka laking reponsibilidad! Totoo! Kaya't bitawan mo na ang hawak mong malamig na inumin at kunin mo na ang iyong Biblia. Maging tatak mo ang laging nauuuna sa simbahan tuwing Linggo nang umaga. Nakasulat sa Kanyang salita ang katotohanan na ikaw ang may reponsibilidad na maging isang tagapagturo ng Biblia sa iyong sariling pamilya. At ito'y magsisimula sa iyo sa pagbabasa ng Biblia nang malakas sa iyong pamilya araw- araw.

Mga asawang lalaki, mahal ininyo ang inyu-inyong mga asawa, gaya ni Cristo na nagmahal sa iglesya, at ibinigay ang kanyang sarili alang-alang sa kanya; ²⁶ upang kanyang pakabanalin siya, na nilinis sa pamamagitan ng paghuhugas ng tubig sa salita.

Mga Taga-Efeso 5:25-26

Ina! Kung wala kayong maka-Diyos na lalaki sa tahanan, ikaw ang magbabasa nang malakas ng Biblia sa iyong mga anak araw araw. Kung ang iyong asawa ay Kristiano ngunit ayaw manguna, ipananalangin mo siya na kayo'y mapangunahan. Samantala, basahin mo ang Biblia nang maraming beses sa iyong anak araw-araw, sa loob ng isang araw.

Kung ang iyong asawang lalaki ay nangunguna sa inyo, suportahan mo siya sa pagsasabi ng kung gaano mo ito ikinatutuwa at laging handang makinig kung siya ay nagbabasa. Ihinto mo iyong ibat-ibang gawain sa buong araw pag oras ng pag-aaral ng Biblia ng buong pamilya. Tulungan mo ang iyong asawa sa pamamagitan ng pakikinig at pagpapalakas ng kaniyang loob. Kung ang iyong asawa ay walang gana sa oras ng pag-aaral ng Biblia, kunin mo ang Biblia at tulungan mo siya.

Napaka importante ng Biblia kaya't dapat mong simulan ang iyong araw sa pagbabasa nito, sa tanghalian buksan mo ang Biblia, at tapusin mo ang araw ng iyong anak sa pagbabasa ng Biblia.

Saan ako magsisimula? Gawin mo na ang pinaka-unang maalaala ng iyong anak ay ang pagbabasa mo ng Biblia sa kanya. Basahan ng mga kwento sa Biblia ang iyong anak, gumamit ng tamang larawan sa Biblia ayon sa kaniyang edad.

Ito'y mahalaga! Ngunit, siguruhing binabasa mo ang Biblia sa iyong anak. Umawit ng mga awitin na mula sa Biblia kasama ng inyong anak.

Narito ang ilang ideya para sa inyong oras ng pag-aaral ng Biblia:

1. Umawit ng awiting mula sa Biblia o manuod ng mga video ng mga Christian song at sabayang awitin.
2. Magbasa ng maikling bahagi sa Biblia, kung maaari ay 8-10 talata.
3. Pumili ng isa o dalawang mahalagang punto mula sa mga talata at bahagi mo sa iyong pamilya. Subukang magbigay ng halimbawa na angkop sa iyong pang-araw-araw na pamumuhay.

4. Magbasa ng ilang talata mula sa aklat ng Kawikaan at pag-usapan ang pinaka mahalangang puntos.
5. Ipanalangin mo ang iyong anak na mahalín si Jesus, magkaroon ng bagong puso, at maniwala na namatay si Jesus para sa kanyang kasalanan.

Habang lumalaki ang iyong anak, maaari mong simulang basahin ang mahahabang talata. Medyo paghaluin mo ng kaunti. Sa ilang buwan, magbasa ng ilang kapitulo mula sa Lumang Tipan at sa Bagong Tipan araw araw sa inyong oras ng pag-aaral ng Bibia. Kung ang binabasa mo ay mula sa study Bible, basahin mo nang malakas ang bawat kapitulo sa komentaryo. Pag napagod ka na sa paulit-ulit na ito, basahin mo uli ang ebanghelyo, o isang buwan mong basahin ang Kawikaan.

Ang pag-aaral ng Biblia ay maaring tumagal ng 5-30 minuto. Kung medyo mahaba na ang pag-aaral, patayuin mo ang lahat at magsiawit ng awiting pamBiblia. Kung nasa wastong edad na ang iyong anak para mag-isip at magsalita, tanungin mo siya ng ilang mga tanong. Huwag mong alalahanin ang haba ng oras. Ang importante ay nasimulan mong maitayo ang pundasyon ng katotohanan sa isipan ng iyong anak na siyang magiging GPS na kaniyang gagamiting gabay sa kanyang tatahaking buhay.

Isipin mo ang iyong naging araw... gaano katagal na oras ang ginugol mo sa pagtuturo ng tungkol sa pagsasabuhay ng salita ng Diyos sa iyong anak? Ipinanganak ang iyong anak na may maling pananaw sa mundo. **Sinasabi ng Biblia na kailangan nating gamitin ang Biblia upang mabago ang ating pag-iisip upang makapag-isip ng matuwid. Kung nakapag-isip ng matuwid ang iyong anak, mayroon siyang magandang oportunidad na gumawa ng matuwid.** Ang pag-aaral ng Biblia ay kailangang gawin araw araw, at dapat itong mangyari sa loob ng isang araw. Ang mahalaga ay mapaglaanan ng oras ng buong pamilya ang Biblia araw-

araw at sama-samang ipanalangin sa tulong ng Diyos upang maintindihan at maisabuhay ang kaniyang Katotohanan.

Ang Biblia ay espirtual na libro, kayat kung hindi mo naiintindihan ang Biblia, kailangan mong ipanalangin na turuan ka ng Banal na Espiritu ng Diyos at bigyan ka ng karunungan upang maibahagi mo ito sa iyong pamilya. Habang sama-sama ninyong binabasa ang Biblia, magkakaroon ka ng mas epektibo sa pagtuturo sa inyong anak kung paano isasabuhay ang salita ng Diyos.

Ano ang nakikita mong malaking balakid sa pag-aaral ng Biblia ng inyong mga anak araw araw? _____

Bakit mahalagang basahin ng Biblia nang maraming beses ang inyong mga anak sa isang araw? _____

Kapitulo 3: Ang Iyong Pilosopiya sa Pagiging Magulang

Bilang isang magulang, natural lang na mayroon kang mga ideya kung paano palakihin ang mga anak. Ang problema ay ang mga ideya mo ay may halong katotohanan at kasinungalingan na napagsasama. Ang mga ideya mo ay bunga ng mga payo, idea, mga nakasanayan at mga bagay na iyong nakita sa iba. May ilang katotohanan sa mga pinaniniwalaan mo, at, mayroon ding mga maling pag-iisip na nakapaloob dito. Kaya ito ang dahilan, kung palalakihin mo ang iyong anak sa iyong sariling paraan, kalalakihan nila ang maling pag-iisip at maipapasa nila ito sa kanilang magiging anak at maging sa iyong kaapo-apuhan. Alam ng Diyos kung paano mo dapat palakihin ang iyong mga anak. Sinabi Niya ito sa iyo sa Biblia.

Ang problema, halos tayong lahat ay mayroong pamamaraan ng pagpapalaki ng anak na nakabase sa halu-halong mga ideya na kinagisnan natin. Ang listahan natin ng dapat at hindi dapat gawin ay nakabase sa mabuti o masama nating mga karanasan at sa ibat-ibang libro at sa mga napanuod natin sa TV. Kailangan mong maglatag ng bagong pundasyon ng Biblical parenting truth, kaya isinulat ko ang librang ito. Kaya, magsimula na tayo.

Sinasabi ng Biblia na tayo'y ipinanganak ng patay sa espiritu at ang ating espirtual na puso ay patuloy tayong nililinlang sa pag-iisip na tayo ay tama. Ito ay problema sapagkat madalas na iniisip ng mga matatanda at ng mga bata ay lagi silang tama. Halimbawa, sinasabi sa ating kultura na ang mga bata ay likas na mababait. Ngunit itinuturo sa Biblia na ang mga bata ay may makasalanang puso at kailangang turuan upang mamuhay ng maka-Diyos.

Talagang tama ang Biblia at sinasabi nito sa atin kung paano dapat mamuhay ang inyong mga anak. Kaya kailangan mong gawin na ang pagsasanay ng **Biblia** ay maging importanteng gawi ng iyong anak. Ang Biblia ay inilaan upang gamitin sa

buong araw. Sanayin mo ang iyong anak kung paano mamuhay ng maka-Diyos at matuwid na pamumuhay.

Ang lahat ng mga kasulatan ay kinasihan ng Diyos at mapapakinabangan sa pagtuturo, sa pagsaway, pagtutuwid, at sa pagsasanay sa katuwiran, upang ang tao ng Diyos ay maging ganap, nasasangkapang lubos sa lahat ng mga gawang mabuti. 2 Timoteo 3:16-17

Ang pangunahing salita dito ay ***pagtuturo***. ***Pagtuturo*** saan? ***Pagtuturo kung paano maging matuwid***. Ang Ibig sabihin nito ay mula sa pinakamaagang edad tuturuan mo siya kung paano mamuhay ng naaayon sa paraan ng Diyos. Ang tawag dito ay pamumuhay nang matuwid at malinis na buhay.

Simulan mong basahin ang iyong sanggol ng mga simpleng kuwento mula sa Biblia sa maghapon. Isama mo ang iyong sanggol sa bahay sambahan tuwing Linggo at hawakan mo siya habang may pananambahan. Awitan ng mga awiting mula sa Biblia at magpatugtog ng mga pambatang papuring awit. Habang lumalaki ang iyong anak, pag-usapan ninyo ang mga bagay na ginawa ng Diyos sa kaniyang buhay. Kung siya ay nagiging pilyo, sabihin mo na sinusuway niya ang Diyos kapag kumikilos siya ng ganoon. Sa mga unang bahagi ng kaniyang buhay dapat mo siyang awitan, manalanging kasama siya at basahin ang Biblia sa kaniya.

Habang lumalaki ang iyong anak, dapat mo siyang turuang kilalanin kung sino ang Diyos at kung paano mamuhay ng maka-Dios. Kinakailangan mong basahin ang buong Biblia sa iyong anak at ipaliwanag ito sa kaniya. Hindi ka puwedeng magsawalang kibolamang. Yakapin mo ang iyong misyon na basahin ang Biblia sa iyong anak araw-araw upang makapaytayo na pundasyon na maka-Dios na may pang—unawa sa Salita ng Diyos. May magpapakita ng pananaw sa iyong anak na kung paano niya titingnan ang mundo. Ikaw ba iyon? Pwedeng ikaw ang magdisipulo sa iyong anak upang magkaroon ng Biblikal na pananaw sa mundo o siya'y

magkakaroon ng maling makamundong pananaw sa buhay. Ang kanyang pagkabata ay mabubuo ng maraming maliliit na desisyon na siyang bubuo sa kanya kung magiging ano siya sa hinaharap. Ang mga desisyong iyon ay dapat nakaayon sa katotohanan. Tungkulin mong samahan ang iyong anak sa kaniyang araw-araw na pamumuhay, tulungan mo siyang matutunan ang katotohanan at maisabuhay ito.

Kapitulo 4: Pananaw ng Kristiano sa Mundo

Kayo noo'y mga patay sa inyong mga pagsalangsang at mga kasalanan, na dati ninyong nilakaran, ayon sa lakad ng sanlibutang ito, ayon sa pinuno ng kapangyarihan ng himpapawid, ng espiritu na ngayon ay gumagawa sa mga anak ng pagsuway. Tayong lahat ay dating nabuhay sa gitna ng mga ito, sa mga pagnanasa ng laman, na ating ginagawa ang mga nais ng laman at ng pag-iisip, at tayo noo'y katutubong mga anak ng kapootan, gaya naman ng mga iba. Mga Taga-Efeso 2:1-3

Likas na makatao at makasarili ang pag-iisip ng iyong anak. Totoo, maari siyang maging mapagkalinga, pero siya'y nakatali pa rin sa pagiging makasarili. Ito ang klase ng pamumuhay na may halaga sa kaniya. Lahat ng mga bata liban kay Jesu-Kristo ay ipinanganak na makasarili na minana nating kasalanan kay Adan. Ang lahat ay ipinanganak na may ibat-ibang paraan ng pananaw sa mundong nakapalibot sa kaniya at iyon ay ang pagiging makatao at makasarili. Mula sa kapanganakan, mga karanasan, media, magulang, relihiyon, mga guro, mga libro, salita at iba pang mga nakakaimpluwensiya na humuhubog sa pananaw ng bata sa mundo. Nagsisilbi itong lente kung paano tingnan ang mundo, paano magdesisyon, paano niya panindigan ang emosyon, at doon nagsisimulang ipanganak ang pagiging makasarili.

Paano ka magpapasya kung ang iyong mga emosyon, pag-iisip, at mga kilos ay nakasentro sa Diyos o sa pagiging makatao?

Kaya nga, mga kapatid, isinasamo ko sa inyo, alang-alang sa mga kahabagan ng Diyos, na inyong ialay ang inyong mga katawan na isang handog na buháy, banal, na

kasiya-siya sa Diyos, na siya ninyong makatuwirang paglilingkod. Huwag ninyong tularan ang sanlibutang ito; kundi magbago kayo sa pamamagitan ng pagbabago ng inyong pag-iisip, upang mapatunayan ninyo kung alin ang mabuti, kasiya-siya, at lubos na kalooban ng Diyos. Mga Taga-Roma 12:1-2

Pansinin mo sa Roma 12:1-2 ang utos sa Kristiano na dapat mamuhay ng banal ay may kasunod na "*paano gawin*" na pagpapahayag: Magpanibago ka ng pag-iisip. Ibig sabihin nito punuin mo ang iyong isip ng mga katotohanang tungkol sa Diyos at simulang tingnan ang mundo ng may katotohanan, ng ayon sa Biblia. Kung mayroon kang maka-Bibliang pananaw sa mundo, malalaman mo kung ano ang gusto ng Diyos sa iyong buhay. Parang madali lang, ngunit matrabaho para matutunan ang katotohanang mula sa Dios at gamitin ito para suriin ang lahat ng iyong iniisip, emosyon at sa mga mensahentg dumarating. Mas magiging madali kung napalaki ka na may Biblikal na pananaw sa mundo, kaya ang pagpapalaki ng anak ay kasama ang pagtuturo sa iyong anak na magkaroon ng Biblikal na pananaw sa mundo.

Ano sa tingin mo ang sinasabi ng Diyos sa iyo na baguhin mo ang paraan ng iyong pag-iisip?

Ito ang ilan sa mga pangunahing katotohanan na dapat mong ituro sa iyong anak:

1. Ang Diyos ay perpekto kailan man, marunong, mabuti, matuwid at karapat-dapat nating sambahin at sundin.
2. Ang Biblia ay katotohanang mula sa Diyos at dapat na pagtiwalaan bilang gabay sa buhay.
3. Ang layunin ng sangkatauhan ay luwalhatiin ang Diyos at masiyahan sa piling Niya magpasawalang hanggan.

4. Ang Diyos ang ating manlilikha at tayo'y nilikha ng may layunin.
5. Si Jesu-Kristo lamang ang ating pag-asa sa buhay, sa kapatawaran at sa kakayahang sundin ang Diyos.

Alin sa mga katotohanang ito ang kinalakihan mo? _____

Alin sa mga katotohanang ito ang nakaapekto sa pagpapalaki ng anak? _____

Ang buhay bilang Kristiano ay patuloy na pakikipaglaban sa pagitan ng Diyos at ng kasamaan. Kung ikaw ay Kristiano, kinamumuhian mo ang kasalanan at lagi mong minamahal ang Diyos. Patuloy mong tatanggihan ang kasalanan at pinapalitan mo ito ng pagsunod sa Diyos. Upang magawa ito, ang ating mga sandata ay hindi pampisikal na sandata. Kundi, ang ating mga sandata ay mga Espiritual na sandata. Tayo ay nakikipagsagupa na kasama ang Biblia, Iglesia at sa pananalangin ng buong talino, sa emosyonal at espirital. Nagbubunga ito ng pamumuhay na may pagsunod sa Diyos. Kailangan nating magpatuloy sa pagbabantay sapagkat napakarami nating natatanggap na mga ideya na mula sa ibat-ibang direksyon na nakakaimpluwensiya sa atin. Dapat nating suriin at salain ang ideyang ito, paghiwalayin ang katotohanan at ang kasinungalingan. Base sa ating mga karanasan, nakaraan, pagbabasa at iba pa, Mayroon tayong mga ideya kung paano mamuhay. Alam ito ni Apostol Pablo noong isinulat niya ito.

Sapagkat ang mga sandata ng aming pakikipaglaban ay hindi makalaman, kundi maka-Diyos na may apangyarihang makagiba ng mga kuta. Aming ginigiba

ang mga pangangatuwiran at bawat palalong hadlang laban sa karunungan ng Diyos, at binibihag ang bawat pag-iisip upang sumunod kay Cristo; na handang parusahan ang bawat pagsuway, kapag ang inyong pagsunod ay ganap na. 2 Mga Taga-Corinto 10:4-6

Kailangan nating pag-isipang mabuti ang tungkol sa pagiging magulang, pamumuhay, Diyos at sa ating sarili at ibigay natin ito kay Jesu-Kristo. Kailangan nating salain ang lahat sa pamamagitan ng ating Biblikal na pananaw sa mundo. Ang pagiging magulang ay nakakadagdag ng bagong dimensyon sa ating pananaw sa mundo at ito may malaking epekto sa ating mga anak. Ang pigiging magulang ay isang lakbayin na kasama ang iyong anak, kung saan siya ay pangungunahan mo na matutunan ang tungkol sa Diyos, matutunan kung ano ang gusto ng Diyos para sa kanya, at maisabuhay ang mga katotohanang iyon sa pang-araw-araw na pamumuhay.

Akayin mo ang iyong anak upang matagpuan niya ang kanyang mga talento at bumuo ng pananaw kung paano niya paglilingkuran ang Diyos ng kanyang buong buhay.

Pangunahan mo ang iyong anak na alisin ang mga katangian ng kapintasan at palitan ng maka-Diyos na katangian. Ang prosesong ito ay tinatawag na pagpapalaki ng anak na ayon sa Biblia. Isa itong laban na karapat-dapat na ipaglaban. Igugol mo ang iyong buhay sa pagtuturo sa iyong anak na supilin ang anumang masamang kaisipan at sundin si Jesus.

Isipin ang media na nakalantad sa iyong anak, Hahayaan mo ba na ang kasinungalingan na makapasok sa kaisipan ng iyong anak? _____

Pag-isipan mo ang mga tanong na ito bago mo sagutin. Ano ang mga mensaheng gusto ninyong makuha ng anak mo? ____

Isulat ang mga naisip mong dapat tanggalin. _____

Paano mo dadagdagan ang mga katotohanang dapat matutunan? _____

May nagpapatuloy ng labanan upang kontrolin ang pananaw ng iyong anak sa mundo. Maraming magulang ang walang muwang dito, o iniisip nila na ito'y magandang oportunidad ng pagkatuto sa buhay. Ang mga tagapaglikha o producer, mga tagapagturo, mga kapit-bahay, kamag-anak, musikero at tagapagbantay ng mga anak ay may sari-sariling pananaw sa mundo, at nais nilang ibahagi ang pananaw na iyon sa iyong anak. Pakinggan mo ang mga titik ng mga popular na awitin ngayon. Paano mo itatayo ang Biblikal na pundasyon sa iyong anak, habang pinoprotektahan mo siya sa mga impluwensiyang hindi maka-Diyos?

Kapitulo 5: Pinili Ka Ng Diyos

Ang mga salitang ito na aking iniutos sa iyo sa araw na ito ay ilalagay mo sa iyong puso; at iyong ituturo nang buong sikap sa iyong mga anak, at iyong sasabihin sa kanila kapag ikaw ay nakaupo sa iyong bahay, kapag ikaw ay lumalakad sa daan, at kapag ikaw ay nahihiga, at kapag ikaw ay bumabangon. At iyong itatali ang mga ito bilang tanda sa iyong kamay at bilang panali sa iyong noo. At iyong isusulat ang mga ito sa pintuan ng iyong bahay at sa mga pasukan ng inyong mga bayan.

Deuteronomio 6:6-9

Pagkatapos niyang ibigay sa tao ang kanyang mga kautusan kung paano dapat mamuhay, ibinigay naman ng Dios ang kautusang ito sa mga magulang. Dapat nating alamin ang kautusan ng Diyos ng buong puso at ituro ng maingat at palagian sa ating mga anak. Ang kautusan ng Dios ay kung paano mamuhay ng may paggalang sa Diyos. Kailangan nating tapalan ng Salita ng Diyos ang ating buong bahay, sauluhin ng buong pamilya ang mga talata, at ipasabuhay ang Biblia sa ating mga anak.

Ang plano ng Diyos sa iyong buhay ay gugulin mo ang iyong mga araw sa pagtuturo at paggabay sa iyong anak kung paano malalaman at sundin ang kautusan ng Diyos. Hindi mo lang bibigyan ng kaalaman ang iyong anak, kundi sasanayin mo rin siya na gamitin ang kanyang natutunan. Ito ay tinatawag na karunungan. Ang karunungan ay ang pagsasabuhay ng katotohanan.

Ang mga nanay at tatay ay parehong binigyan ng katungkulan na nagmula sa Diyos. Ang tatay ang may responsibilidad para siguraduhing matupad ito, ngunit pareho silang nagtuturo at isinasabuhay ang kautusan ng Diyos. Ito ang isa sa dahilan kung bakit hindi mo dapat ipasa sa Day care o sa mga lolo at lola ang anak mo habang parehong nagtatrabaho ang mga magulang.

Binigyan kayo ng Diyos ng responsibilidad upang turuan ang inyong anak na maging maka-Diyos. Hindi mo maaring balewalain ang pangangailangan ng iyong anak na matuto sa iyo kung paano mamuhay sa paraan ng Diyos. Ikaw ang naatasang magpalaki sa iyong anak na mamuhay na mapagmahal at masunurin sa Diyos. Huwag mong ipasa ang responsibilidad na ito sa iba dahil sa **iyó** ibinigay ang kautusan.

Malaking bahagi rito ang pagkakaroon ng panahon sa iyong anak. Handa ka bang ibigay ang iyong buhay sa pagpapalaki ng iyong anak? Mas madali itong ipasa sa iba. Kailangan mong tandaan ang hangarin: Nais mong ikaw mismo ang magpalaki sa iyong anak upang lumalim ang kanyang relasyon sa Diyos at handang magpagamit sa Diyos upang magministeryo sa iba, gamit ang kanyang lakas at talento upang pagpalain ang iba.

Ito ang pangunahing dahilan kung bakit tinuturuan namin ng aking asawa ang aming mga anak sa loob ng aming tahanan. Gusto naming lumaki ang aming anak ng may matibay na pang-unawa sa Diyos at kung ano ang plano Niya sa kanilang buhay. Nais naming maintindihan nila ang mga bagay-bagay na nakapaligid sa kanila sa makatotohanang paraan. Alam namin ang talento at kahinaan ng aming mga anak. Mahal kami ng aming mga anak at nakikinig sila sa amin. Binigyan kami ng Diyos ng gawain na palakihin ang aming mga anak sa karunungan at sa pagsasabuhay ng Kaniyang katotohanan sa bawat bahagi ng kanilang buhay. Para sa amin, ang pag-aaral ay hindi lamang tungkol sa akademya. *Ang edukasyon ay tungkol sa pag-aaral sa takot sa Diyos at pagsasabuhay ng Kaniyang kautusan sa konteksto ng pagbabasa, pagsusulat, siyensya, araling panlipunan, PE, sining at musika.*

Habang lumalaki ang iyong anak, kailangan mong magpasya para sa kanya ng nakabase sa hangarin ng inyong pamilya. Makakagawa ka ng desisyon na gawin ang napakahirap na gawain dahil sa pangarap mo para sa kinabukasan ng iyong anak. Ang totoo nga e, ang isang magulang ay maaring

makagawa ng sobrang daming nakakatakot at mahihirap na bagay sa loob ng mahabang panahon dahil naniniwala siyang magdudulot ito ng magandang resulta. Habang nagpapasya para sa pag-aaral ng iyong anak, kailangan mong magpasya kung sa paanong paraan mo maibibigay sa iyong anak ang Biblikal na pananaw sa mundo at sa malusog na konteksto ng pag-aaral. Maraming paraan ng pagtuturo sa iyong anak. Ang hamon ay ang iyong pagpapasya kung ano ang pinaka makakatulong sa iyo para sundin ang kautusan na palakihin ang iyong anak na kilalanin at sundin ang Diyos.

Ang paksa ng buong kapitulong ito ay pinili ka ng Diyos para gabayan ang iyong anak. Handa ka bang tumira sa maliit na bahay at bawasan ang kalayawan? Handa ka bang isang tabi ang iyong oras, pera at pinagkakakitaan para sa pagpapalaki ng maka-Diyos na mga anak na may malusog na relasyon sa iyo at sa Diyos? Kailangan mong magdesisyon. Namumuhay kami ng walang utang at medyo matipid na pamumuhay upang makamtan namin ang isang malusog na tahanan na may iisang pinagkakakitaan. Lumalaki ang aming mga anak na nakikita na hindi namin kailangan ng may dalawang pinagkakakitaan at hindi kami kailangang bigyan ng Gobyerno ng pera at pagkain. Sa halip, nakikita nila na sobra pa ang perang ibinibigay ng Diyos sa amin mula sa iisang pinagkakakitaan, at naipapakita pa namin sa aming mga anak ang maka-Diyos na pangkabuhayan sa tahanan.

Napag-uusapan na rin lang ang pangkabuhayan, ang kaisipan bang ito ay para sa may pera lang? Paano ang mga nakatira sa mahihirap na lugar o sa sobrang kahirapan? Pwede ba silang magtiwala sa Diyos na sila'y tutustusan? O, dapat bang iwanan ng ama at o ng ina ang kanilang mga anak para magtrabaho? Paano ang pamiya na ang kultura ay karaniwan na pumupunta ang ama sa ibang bayan o ibang bansa para magtrabaho? Paano ang ama na umaalis nang mahabang panahon para sa trabaho sa barko o sa mga international space station?

Magagandang tanong ito at may sagot ang Biblia dito, kung ibig mong makinig sa Biblia. Tandaan, ang Biblia ay salita ng Diyos at siya lamang ang pinanggagalingan ng katotohanan na iyong ipamumuhay. Ibinigay ang Banal na Espiritu upang gabayan ka sa lahat ng katotohanan. Hindi sasalungatin ng Banal na Espiritu ang Biblia dahil siya ang may akda ng Biblia. Ang Biblia ang iyong libro at ang Banal na Espiritu ang iyong guro.

Tingnan natin ang ilan sa mga katotohanan mula sa Biblia na lapat sa lahat ng tao, kahit ano pa ang katayuan nila sa buhay o sa konteksto ng kultura.

Dapat bang magsama ang mag-asawa?

Oo!

1. Ginawa ng Diyos ang kasal at inutusan ang mga mag-asawa na iwanan nila ang kanilang ama at ina at maging isa. Ang salitang Hebreo sa Genesis 1:24 ay “dabaq,” na ang ibig sabihin ay maghawakan sa isat-isa, at magsama. Ang ibig sabihin nito ay ikaw at ang iyong asawa ay kailangang maging malapit sa isat-isa at maging isa.
2. Dapat magsama ang mag-asawa noong sinabi ni Paul sa 1 Corinto 7:5 na ang mag-asawa ay dapat na magtalik bilang regular na bahagi ng kanilang relasyon.

Dapat bang makitira ang bata sa kamag-anak o sa Paaralan?

Hindi!

1. Binigyan ng Diyos ng responsibilidad ang mga magulang na palakihin at mamuhay ng kasama ang kanilang mga anak sa Deuteronomio 6.
2. Nilikha ang pamilya bilang espiritwal na panangga sa mga anak. Ipinanganak ang mga bata sa kaharian ni Satanas at nasa ilalim ng baluti ng (mga) magulang na mananampalataya. Sinabi ni Pablo sa 1 Corinto 7:14 na ang mga bata ay nilikhang banal sa pamamagitan ng pananampalataya ng magulang. Trabaho ng mga magulang na maging espiritwal na tagapagtanggol ng mga bata hanggang sa sila'y lumaki at iwan ang kanilang pamilya.

3. Ang pamilya ay napakahalagang bahagi sa planong pagliligtas ng Diyos sa buong mundo. Sa Gawa, 2:27-28, Sinabi ni Pedro na ang kaligtasan ay pangako sa inyo at sa inyong mga anak, sa lahat ng tinawag ng Diyos na mabuhay kay Jesus. Ang punto ay ang pamilya ay may layunin sa kaligtasan ng mga anak. Pinili ng Banal na Espiritu na gamitin ang bawat yugto ng iyong buhay sa pagiging magulang upang maparami ang henerasyon ng mananampalataya.

Maaari bang Magtiwala ang Mahihirap sa Diyos na Ibibigay Nito ang Kanilang Pangangailangan sa Pananalapi?

Oo, kung mamumuhay sa katotohanan ng Diyos sa espirtual, sa pisikal, sa pananalapi.

1. **Sinabi ni Jesus, “Kaya’t ang bawat nakikinig sa mga salita kong ito at ginaganap ang mga ito ay matutulad sa isang matalinong tao na nagtayo ng kanyang bahay sa ibabaw ng bato. Bumagsak ang ulan, at dumating ang baha. Humihip ang mga hangin at hinampas ang bahay na iyon, ngunit hindi iyon bumagsak, sapagkat itinayo sa ibabaw ng bato.” Mateo 7:24-25.**
2. **“Kaya nga sinasabi ko sa inyo, huwag kayong mabalisa sa inyong buhay, kung ano ang inyong kakainin, o kung ano ang inyong iinum; kahit sa inyong katawan, kung ano ang inyong isusuot. Hindi ba higit ang buhay kaysa pagkain, at ang katawan kaysa damit? ²⁶ Tingnan ninyo ang mga ibon sa himpapawid: hindi sila naghahasik, o gumagapas, o nag-iimbak man sa mga kamalig, ngunit pinapakain sila ng inyong Ama na nasa langit. Hindi ba higit na mahalaga kayo kaysa kanila? ²⁷ Sino sa inyo na dahil sa pagkabalisa ay mapapahaba ang kanyang buhay? ²⁸ At bakit kayo nababalisa tungkol sa pananamit? Pansinin ninyo ang mga liryo sa parang, kung paano silang lumalaki; hindi sila gumagawa o humahabi man. ²⁹ Gayunma’y sinasabi ko sa inyo, kahit si Solomon sa buong kaluwalhatian niya ay hindi nakapagdemit nang tulad sa isa sa mga ito. ³⁰ At kung gayon binibihisan**

ng Diyos ang damo sa parang, na ngayon ay buháy, at sa kinabukasan ay itinatapon sa kalan, hindi ba lalo niya kayong bibihisan, O kayong maliliit ang pananampalataya? ³¹ Kaya huwag kayong mabalisa, na magsasabing, ‘Ano ang aming kakainin?’ o, ‘Ano ang aming iinumina?’ o, ‘Ano ang aming isusuot?’

³² Sapagkat hinahanap ng mga Hentil ang lahat ng mga bagay na ito; at batid ng inyong Ama sa langit na kailangan ninyo ang lahat ng mga bagay na ito.

³³ Ngunit hanapin muna ninyo ang kanyang kaharian at ang kanyang katuwiran, at ang lahat ng mga bagay na ito ay pawang idaragdag sa inyo.

³⁴ “Kaya’t huwag ninyong alalahanin ang bukas, sapagkat ang bukas ang mag-aalala sa kanyang sarili. Sapat na para ngayon ang kabalisahan sa araw na ito.” **Mateo 6:25-34**

Noong sinabi ni Jesus ang mga talatang ito, siya’y namumuhay sa kahirapan at walang tahanan. Alam niya ang ipagkakaloob ng kaniyang Ama.

3. Ang sasabihin ninyo, “May mga kilala ako na iniwan ang kanilang pamilya para masustentuhan ang kanilang pamilya. Bakit hindi sila tinulungan ng Diyos? May mga pangunahing dahilan. Una, ang iba ay ayaw kumawala sa pagkakautang. Ang iba, ayaw nilang iwan ang kanilang mga magulang, pamilya at nababaon sa utang upang matulungan nila ang kanilang kamag-anak. Marami ang hindi nila alam kung paano pangasiwaan ang kanilang pera. Sa realidad, ayaw nilang pagtiwalaan ang paraan ng Diyos tungkol sa pamumuhay. O, Ayaw nilang gawin ang trabaho na ibinigay ng Diyos sa kanilang lugar. O, ayaw nilang ilipat ang kanilang pamilya sa lugar na kung saan sila tinawag ng Diyos. Kaya, pinili nilang suwayin ang utos ng Manlilikha na “manatili kayong magkakasama.”
4. Sinabi ni David, “**Ako’y naging bata, at ngayo’y matanda na; gayunma’y hindi ko nakita na ang matuwid ay pinabayaan, ni ang kanyang mga anak ay namamalimos ng tinapay.**” **Awit 37:25**

Naniniwala ako na nasabi ko nang malinaw ang aking punto na ang utos ng Diyos ay magkaroon ng buong pamilya na

may nanay at tatay sa iisang tahanan na naaangkop sa mga tao, sa lahat ng kultura o katayuan sa buhay. Mayroon bang matinding mga kaso para paghiwalayin ang pamilya? Oo, pero hindi ito dahil sa pangkabuhayan.

Bilang pagtatapos sa kabanatang ito, pinili ka ng Diyos upang palakihin mo ang iyong mga anak, kailangan kong banggitin ang pang-aabusong seksuwal. Responsibilidad mo na bantayan ang anak mo sa pang-aabusong seksuwal. Pag nangyari ang pang-aabusong seksuwal, responsibilidad mong harapin ito at tulungan mong mahilom ang sakit na nangyari sa iyong anak. Kapag lalo kang naging lugmok bilang magulang, mas lalo mong hindi mapoprotektahan ang iyong anak sa seksuwal na pang-aabuso. Pinili ka ng Diyos na protektahan ang iyong anak, pati na rin ang pagtuturo at pagdidisipolo sa kaniya.

Ang iyong misyon bilang magulang ay mamuhay sa katotohanan ng Diyos sa espirtual, pisikal, pananalapi at sa inyong relasyon, habang ginagawa mo ito, itinuturo mo sa iyong anak ang katotohanan ng Biblia at kung paano ito ipamumuhay sa bawat bahagi ng kaniyang buhay. Maaaring natutukso kang gawin ang ministeryo o trabaho bilang mag-asawa o magkahiwalay kayo sa trabaho. Maaaring sa tingin ninyo na tamang humanap ng yaya o dalhin sa day care service ang inyong anak, upang pareho kayong makapagministeryo. Ito ay isang pagkakamali. Ang iyong prioridad ay magministeryo sa iyong anak at palakihin siya sa karunungan ni Jesu-Kristo at ng kaniyang Biblia. Hindi ibig sabihin nito na hindi ka na makapagministeryo. Hindi ka pwedeng magministeryo kung may negatibong epekto ang iyong ministeryo at pagtuturo sa iyong anak.

Simple lang ang Biblikal na pamamaraan sa pagpapalaki ng anak: Ipamuhay ang Biblikal na Katotohanan sa bawat bahagi ng iyong buhay. Ipakita ito sa iyong anak araw-araw. Turuan mo siya araw-araw at maging natural napagtuturo kung paano lumago sa loob at labas upang maging maka-diyos na tao at nakakaugnay sa iba sa pamamaraan na nakapagparangal

sa Diyos. Ang puntos na nais kong tumimo sa inyong kaluluwa sa pagtatapos ng kabanatang ito na *ang iyong buong buhay ay buhay-aralin na iyong ipinamumuhay sa harap ng iyong anak. Ikaw ang kanyang guro. Ikaw ang kanyang tagapagturo.* Ang iyong mga kinagawian, pinahahalagahan at paniniwala ay magiging kanya ring gagawin. Mayroon ka lang maikling panahon para magawa ang mga ito. Ngayon na ang tamang panahon.

Anong pamumuhay ang ginagawa mo para magkaroon ka ng mahabang oras sa iyong anak? _____

Anong pamumuhay ang ginagawa mo na nakakakuha ng oras mo para sa iyong anak? _____

Huminto ka muna at ipanalangin mo ang tungkol dito. Humingi ka sa Diyos ng lakas at malinaw na direksyon.

My Parents

Kapitulo 6: Sanayin ang Iyong Anak

Nagsisimula ang pagsasanay ng iyong anak sa umaga pa lang hanggang siya'y umalis ng bahay. Kung paano ka kumilos sa harap ng iyong anak at kung paano mo siya sasanayin para kumilos ng wasto, maging hardin man na may magandang bulaklak na sumisibol. Sa simula pa lang sanayin mo na ang iyong anak na sumunod sa iyo. Patuloy mo itong gawin, lagi mong sanayin ng may pagmamahal ang iyong anak na lagi kang sundin, sa simula pa lang.

Hinahanda mo ang iyong anak na sundin ang Diyos sa kaniyang buhay. Kaya, noong bata pa siya, sinasabihan mo ang iyong anak kung ano ang gagawin. Napakahalaga nito na aking uulitin: **Sabihin mo sa iyong anak kung ano ang gagawin.** Palakihin mo ang iyong anak na may masunuring puso sa iyo. Habang lumalaki siya, magsisimula siyang sumunod sa Diyos sa kaniyang sariling kusa at unti-unti mong alisin ang iyong pagpapatnubay sa kaniya. Sa unang lima o anim na taon, halos ikaw lahat ang nagdedesisyon para sa iyong anak. Simulan mong unti-unting bawasan habang sinisimulan niyang gamitin ang kaniyang talino sa pagpili. Sa panahon na ang iyong anak ay nagbibinata o nagdadalaga na, babawasan mo na ang pagdidiktika at ikaw ay magiging tagapagpatnubay na lang. Kung hindi makagawa ng matalinong desisyon ang iyong anak, kailangan mong higitan pa ang iyong pagpatnubay.

May tatlong pangunahing bitag na dapat tingnan sa pagpapalaki ng anak.

Bitag #1: Nakakita ka na ba ng magulang na tinatanong at pinapipili ang anak? Sinasabi nila, “Gusto mo bang...? O, “Bakit hindi ka...” Iniisip ng mga magulang ngayon na makakatulong ito sa kanilang mga anak na mas lumawak ang kamalayan sa matalinong pagdedesisyon sa murang edad. Hindi ito espiritwal na nakakapagpalusog sa iyong anak. Kailangang sumunod ang bata sa iyo. Sa halip na magbigay ka ng pagpipilian o tanong, diretsahan mo silang sabihan o

utusan. Mababawasan nito ang pagsasalungatan at gulo sa pagpapalaki ng anak. Makatutulong ito na maramdaman ng iyong anak na mas ligtas siya, at makatutulong ito sa iyong anak na mabuo ang pagiging masunuring puso sa iyo at sa Diyos. Sa paglaki ng iyong anak sa kaniyang kakayahang isabuhay ang mga katotohanan ng salita ng Diyos sa kaniyang buhay, kailangang simulan mong bigyan siya ng pagpipilian. Unti-unti mong palayain ang iyong anak na makapagdisisyon ng tama habang papalaki patungo sa kabataan at pagbibinata. Gayunpaman, lagi mong bantayan ang kaniyang puso, at maingat mong payamanin ang kagustuhan niyang sumunod.

Sinasabihan mo ba ang iyong anak kung ano ang dapat gawin? O, binibigyan mo siya ng pagpipilian at tinatanong mo ba siya? _____

Mag-isip ka ng mga sitwasyon noong kabataan mo. Pagpalitin mo ang pagbibigay ng mapagpipilian at pag-uutos. Planuhin mo kung paano mo sasabihin sa kaniya kung ano ang gagawin niya sa mga sitwasyong ito. _____

Bitag #2: Pag-uutos ng walang pagsubaybay kung nagawa ito ay isang bitag sa pagpapalaki ng anak. Halimbawa, sa grocery store sa paradahan, sasabihin ng magulang, “Huwag kang maglakad sa may tubig.” Naglakad pa rin ang bata sa may tubig. Walang ginawa ang magulang o tinanong man lang ang anak kung ano ang pakiramdam ng nabasa. **Ito ang pagkukulang ng magulang sapagkat pinatitigas nito ang puso ng bata sa nakatataas sa kaniya at tinuturuan nito ang bata na hindi niya kailangang sumunod.** Pagtanda ng batang ito, tutungo siya sa Diyos. Sa unang pagkakataon, may ipagagawa ang Diyos sa kaniya, at kailangan niyang

umaan sa mga seryosong pagsubok upang matutong sumunod sa Diyos sa bawat sandali.

Bitag #3: Isa pang dapat tandaan na hindi dahilan ang pagkapahiya at pagkainis upang disiplinahin at turuan sila. Dinidispina at tinuturuan mo ang iyong anak dahil mahal mo siya at gusto mo siyang lumaking sumusunod sa Diyos.

Tip sa Pagsasanay

Ang pagsunod ay isang pangkalahatang pagpatnubay para sa lahat ng edad. Magkakaiba ang mga bata, kaya maaaring may anak kang bata o matandang kumikilos sa kanyang mga kaedad. Maglaan ng limang minuto at basahin mo ang buong seksiyon na ito.

Infant/Sanggol: Kailangang malaman ng anak mo na mahal mo siya. Mayroong tatlong paraan upang ipakita mo sa iyong sanggol na anak na mahal siya. Bigyan mo ng maraming pagmamahal, bigyan mo ng kaayusan at maraming oras na kayo'y magkasama. May isang bagay na dapat tandaan dito, hindi dapat bigyan ng suhol kapag may sumpung at galit na umiiyak ang sanggol.

Baby/Sanggol: Pagpatuloy mong bigyan ng sangkatutak na pagmamahal at mga alam niyang oras ng mga gagawin. Huwag mong bigyan ng pabuya ang umiiyak sa galit na bata. Kapag ang iyong anak ay nagiging malikot, kailangan mong kontrolin ang kaniyang kilos. Kailangan mong sabihin sa anak mo na huwag at simulan mong pihitin ang kaniyang kagustuhan patungo sa iyo.

Toddler/nagsisimula nang humakbang: Hinahampas ka ng anak mo, sinasabi sa iyo na huwag, ang hindi pagpansinin sa iyo ay isang kasalanan dahil hindi ka niya nirerespeto. Kapag hinayaan mo ang mga makasalanang kagawiang ito na mahawakan ang iyong anak, para mo na ring pinapakain ang kaniyang makasalanang kalikasan. Hindi cute tingnan ang

hindi pagsunod ng iyong anak sa iyo, tulad ng hindi mo pagsunod sa Diyos ay hindi cute tingnan. Panatilihing nasa schedule ang iyong anak at pag-usapan ninyo ang kaniyang mga pagsuway sa inyo. Huwag pahintulutan ang hindi pagsunod sa inyo, tulad ng pagsasabi sa inyo ng huwag o sadya niyang pagtatapon ng pagkain sa sahig. Paliguan mo ng pagmamahal at pilitin mong sumunod ang iyong bulilit. Kapag hindi siya sumunod sa iyo, paluin mo siya ng patpat sa puwet o stick. Mayroonng limang pangunahing alituntunin sa pagpapalo:

1. Paluin mo ang iyong anak puwetan lamang at para lang sa hindi pagsunod.
2. Huwag pabago-bago at huwag patagalin.
3. Wag kang mamalo kung ikaw ay galit at naiinis.
4. Ipaliwanag mo sa kaniya na sinabi ng Diyos na sundin ka niya at, kapag hindi ka niya sinunod, papaluin mo siya. Piliting sumunod sa iyong pagpapalo at ilabas ang kaniyang puwet.
5. Laging sabihan ang anak ninyo na humingi ng tawad sa iyo at humingi ng tawad sa Diyos.

Turuan mo ang iyong anak na sumunod sa unang sabi pa lang.¹ Ang mali ay sumusunod ang iyong anak sa pang-apat na utos na kung kailan galit ka na. O, sa pangatlo beses kapag naiinis ka na. Pag tinuturuan mo ang iyong anak na sumunod sa unang sabi pa lang, ihinahanda mo siyang sumunod sa Diyos. Huwag mo itong sukuan. **Laging ipagpilitan ang mabilis na pagsunod na may masayang puso.** Huwag pabago-bago at nasa tamang oras na pagdedesiplina.

Dalawa-Tatlo: Kailangan mong mas maging mapagbantay sa panahong ito dahil nabubuo sa anak mo ang ilang masasamang gawi. Nagiging mapili siya kung ano ang gusto niyang kainin. Ang iba ay nagliligalig. Maging kalmado pero mahigpit. Sa pagkain, bigyan mo siya ng kaunting bahagi na kaya niyang kainin at pilitin mo siyang kainin ito. Huwag mo

siyang payagang magdesisyon kung ano ang kakainin niya. Pag musmos pa siya, huwag mo siyang payagang sabihan ka ng huwag. Huwag mo siyang hayaan na sagut-sagutin ka ng walang paggalang. Hindi ito maganda. Magbubunga ito ng matigas na puso sa kalaunan pati sa Diyos. Kung ang tatlong taon mong anak ay nag-aalburoto, huwag itong damdamin. Manatiling kalmado saka mo paluin. Tapos, magpahinga ka ng 20 minuto. Muli mong harapin ang pag-aalboroto at paluin muli. Habang ginagawa mo ito, makikita mo ang pagbawas ng bangis at haba ng pag-aalburoto. Kung ang anak mo ay nahihirapang huminga o nagsimulang maging sobrang pagkaalboroto, gumamit ng malamig na tubig para bumaba ang pagwawala. Hindi maganda sa iyong anak na hayaan siyang mawalan ng kontrol sa sarili. Ang pagpipigil ay isang maka-dios na gawi na lagi mong kailangang gawin. Makikita mo ang pag-igsi ng pag-aalburoto at haba nito.

Kung ang iyong anak ay susunod lamang kung may kundisyon, hindi ito pagsunod. Labanan mo ang labang ito at ipanalo mo. Ang ganitong pagrerebelde ay bubuo ng pangit na pag-uugali sa ibat't-ibang pagkakataon. Ito'y banayad pero mararamdaman at makikita mo ang pagrerebelde. Kailangan mo itong harapin. Kung ang iyong anak ay kakain lamang ng ilang uri ng pagkain, hintayin mo at ipilit na kainin ang maliit na bahagi ng pagkain na ayon sa kaniyang edad. Kung mahal mo ang iyong anak, hindi mo hahayaan na manipulahin ka niya na tanggapin mo ang kanyang bahagyang pagsunod. Bahagyang pagsunod ay isang lubusang pagsuway. Pigilan agad habang umuusbong pa lang. Pag may ipinagawa ka sa anak mo sa salita man o sa gawa, kailangan mong sundan at sanayin mo siyang sumunod agad sa iyo ng may galak sa puso. Ipagpilitan mo ito. Sanayin mo ito nang madalas.

Nagbibinata: Ito ang panahon na ang relasyon mo sa iyong zanak ay namumukadkad. Gumugugol ka ng maraming oras at namumuhay kayo nang magkasama. Gawin mong magkaroon sa iyo ng malambot, mabuting kalooban ang iyong

anak. Ipagpapatuloy mong sabihin sa iyong anak ang dapat niyang gawin, pero simulan mong luwagan habang nakakagawa siya ng mga maka-dios na desisyon. Lahat ng itinuro at pag-iiskedyul ay nagbubunga na. Ang iyong anak ay nakakaugalian nang sundin ka at respetuhin ka. Makikita mo pa rin ang pagrerebelde sa kaniyang pagtalikod sa iyo. Harapin mo ang pinaka dahilan ng pagrerebeldeng iyon. Basahin mo ang Biblia sa iyong anak nang maraming beses sa umaga ipanalangin ang kasalanang kaniyang sinandalan. Nakikita mo ba ang iyong sarili na sinisigawan ang iyong anak? O, nararamdaman mo ba na parang mahal mo ang iyong anak pero hindi mo siya gusto sa mga oras na iyon? Umatras ka at pagnilay-nilayan kung ano ang ugat ng gusot na ito. Makikita mo na may problema sa pag-uugali na kailangang harapin. Nagiging dahilan ng pagkainis sa pag-uugali ang isang matigas na bahid o kapintasan. Maaaring hindi pansinin ng iyong anak ang detalye at maaaring sa madaling paraan niya ito gawin upang makaiwas sa trabaho. Una, ibukod ang pinaka ugat na dahilan. Pangalawa, ituon ang atensiyon sa isyu sa araw na iyon. Huwag mong hayaang lumagpas na lang ito. Pag-usapan ang isyu ng may pagmamahal. Paalalahanan ang iyong anak ng ilang kapitulo sa Biblia na tumutukoy sa isyung ito. Pangatlo, iisantabi ang inis at galit. Disiplinahin at turuan mo ang iyong anak sa maghapon. Maaaring kailanganin mong maglaan ng ilang taon para maitama ang parehong isyu. Huwag kang susuko. Para sa ilang isyu sa pagsasanay, tinitingnan mo ang isang linggo ng tuloy-tuloy na pagpupuntirya sa layunin at pagsasanay. Para sa ibang mga isyu, pwedeng mabagal at mahinahon na pakikitungo na tatagal ng sampung taon. Maging matatag at panatiliin ito. Ikaw ay nasa mahabang pakikipaghilahan. Kung hindi naiintidihan ng iyong ang anak ang iyong mga inaasahan sa kaniya, ipakita mo ang tamang gawi. Gumawa ng aktibidad na magkasama kayo. Tapos, bigyan mo ng panibagong aktibidad at bantayan kung paano niya ito natapos. Gumamit ng maraming papuri pag may nakikita kang kaunting pagbabago sa pag-uugali. Gagawin

mong pangunahing prayoridad itong isyu sa pag-uugali, malamang na makita mo ang ilang pagbabago sa puso ng iyong anak. Pagtuonan ang isyung ito hanggang sa makita mo ang katanggap-tanggap na pagbabago, tandaang maging mapagmahal at mapag pasensiya.

Pornograpiya at sekswal na pang-aabuso ay isang patibong na pwedeng masilo ang iyong anak. Maging mapagbantay at panatilihing bukas ang komunikasyon sa iyong anak tungkol sa mga limitasyon at kung ano ang ginagawa niya kapag wala ka. Kung kinukutuban ka o may nararamdaman kang problema, sundan mo at alamin ang pinaka ugat nito.

Kabataan: Ito ang panahon na kailangan mong ingatan ang puso ng iyong anak. Huwag mong pabantayan ang iyong anak sa kaniyang kaedad o kapitbahay. Madali kung hahayaan mong mapunan ang buhay niya ng mga kaibigan at sports. Maging layunin na manatiling kasama ka sa lahat ng aspeto ng kaniyang buhay. Ang trabaho mo ay maisalin sa kaniya ang pamamahala mo sa buhay niya sa susunod na limang taon. Samahan mo siya at magkasama ninyong pag-usapan ang mga isyu. Huwag mong hayaang magrebelde o maging matapang sa iyo ang iyong anak. Sa halip, pagyamanin mo ang mabait at malambot niyang puso. Huwag mong hayaan siyang manahimik, siguradong nasa malayo ang isip ng kabataan. Sa halip, igiit ang pagiging magalang, mabait na kabataan na mapagbigay sa iba. Ang pagiging mabait at magalang ay isang klase ng pamumuhay, kaya ipagpilitan mo ito at palaguin ang ganitong pamumuhay sa iyong nagbibinatang anak.

Kailangan mong bigyan ng sitwasyon ang iyong nagbibinata o nagdadalagang anak para magamit niya ang kaniyang talento at kaloob. Kung hindi, maaaring maging hindi siya produktibo sa mga aktibidad dahil sa kaniyang kahinaan. Maaari mong mabuksan ang pinto sa pagkagumon, sa pag-uugali at sa masasamang impluwensya. Bigyan ang iyong anak ng mga sitwasyon sa pakikipagkapwa, sa trabaho at sa konteksto ng

ministeryo para sa kaniyang pagbibinata / pagdadalaga. *Ang dalawang pinakamalaking dahilan sa puntong ito ay ang pagkakaroon ng oras sa isat-isa at pagsasanay ng Biblia na may konteksto ng makabuluhang buhay.*

Magkapatid: Lumikha ng kultura ng kabutihan sa isa't-isa at pagpapasensya sa pagkakaiba. Madaling mauwi sa away ang mula sa tawanan papunta sa tuksuhan hanggang mauwi sa galit sa ilang minuto lang. Manatili sa ganito. Huwag mong hayaan na umikot ang ganitong kaugalian sa inyong bahay o sa inyong sasakyan. Manatili kayong nangingibabaw sa pagtatalo o sa bastos na pag-uugali. Mangyayari ito. Sanayin mo ang iyong anak na makitungo nang mabuti sa iba. Kailangan niyang maging mabait sa kaniyang asawa, amo, pamilya, kapitbahay, at mga anak. Sa panahon ng kaniyang pagbibinata / pagdadalaga at pagiging teen ager, kailangan niyang masanay ng maka-dios na pag-uugali.

Ikaw at ang Iyong Asawa: Lalaki ang iyong mga anak na tulad mo. Paano mo tratuhin ang iyong asawa? May pagmamahal at respeto? Inaayos mo ba ng may pagmamahal ang mga gusot ng mag-asawa at pagpapatawad? O, ginagamit mo ang pakikipagtalo para makaganti at gumawa ng kunwaring kapayapaan? Pangungutya at pagmamanipluya ay kalaban ng kulturang maka-dios na pamilya.

Pagtatapos sa Pagsasanay

Kahit nasaan ka man sa iyong pagpapalaki ng anak, tandaan mo ito: May masamang puso ang iyong anak at kailangan niya si Hesu-Kristo na patawarin ang lahat ng kaniyang kasalanan at bigyan siya ng panibagong puso, puso na gustong sumunod sa Diyos. Kailangan ng iyong anak ang Banal na Espiritu upang simulan siyang baguhin mula sa kaniyang kalooban hanggang sa panlabas. Ang Pagsunod kay Kristo ay isang klase ng pamumuhay na nagsimula sa krus at umabot hanggang sa walang hanggan.

Ang trabaho mo ay bumuo ng maka-dios na pag-uugali at mapagkumbabang puso sa iyong anak. Trabaho ng Diyos na iligtas ang iyong anak at bigyan siya lakas upang sundin ka. Sabihin mo sa iyong anak kung ano dapat niyang gawin at huwag mong hayaan na ang kanyang pagrerebelde ang magdikta sa iyo. Pagyamanin ang kabutihan at mapagkumbabang loob sa iyong anak.

Paano mo ilalarawan ang kabuoang kultura ng inyong pamilya? _____

Paano mo pangangasiwaan ang pagkakaroon ng hilig sa Diyos at aktibidad ang iyong pamilya? _____

Mayroon bang bahagi ng iyong pagpapalaki ng anak na kailangan mong higpitan? _____

Mayroon bang isyu sa personalidad ng iyong anak na tinutulak ka na sa dulo? Magsulat ng dalawa o tatlong bagay na gagawin mo upang maiwasang maubusan ng pasensiya. .

Kung bibigyan mo ako ng payo kung paano ayusin ang isyung ito na nakakasira ng ulo, ano ang sasabihin mo sa akin? ____

Ano ang mga bagay na iyong gagawin na walang pagbabago upang itaguyod ang positibo, maka-diyos na kultura ng pamilya? _____

Kapitulo 7: Nasa Iyo ba ang Puso ng Iyong Anak?

Lalaki ang iyong anak na produkto ng mga impluwensya na kung saan ito ay ipinahihintulot mo sa kaniya. May labanan sa mundong ito na laban sa iyo. Ito ay labanan sa puso't isipan ng iyong anak. Kung sino ang makakuha sa puso ng iyong anak sa kalaunan makukuha na rin ang kaniyang isipan. Ikaw ang binigyan ng Diyos ng responsibilidad na maimpluwensyahan ang puso ng iyong anak.

May ilang mga bagay na dapat isaalang-alang:

Panahon sa pagpapalaki ng anak: Ikaw ba'y matalik na kaibigan ng iyong anak at lagi niyang kasama? Madalas mo bang iwanan ang iyong anak sa kamag-anak at kaibigan nang ilang beses sa isang linggo? Hindi ko tinutukoy ang tungkol sa paminsan-minsan ninyong paglabas ng iyong asawa. Hinahatid-sundo mo ba ang iyong anak mula sa bahay papunta sa tagapag-alaga? Kung oo, bakit? Kapag ipinapasa mo ang iyong anak sa kamay ng iba, isinusuko mo ang mahalagang oras ng pagsasama at relasyon. Sa halip na maramdaman ng iyong anak ang kapanatagan at kaligtasan sa iyong mga bisig, natututunan niyang iasa ang kapanatagan sa ibat't-ibang tagapag-alaga. At saka, isinusuko mo ang panahon na hindi mo na mababawi, panahon na dapat mong gamitin upang makuha mo ang puso ng iyong anak.

Kapaligiran ng Pamilya: Tingnan mo ang iyong bahay na may mapanuring mata. Kasing simple ng Disney, o Kidzbp na puwedeng mabuo ang bastos na pag-uugali ng iyong anak. Ang iyong pagrereklamo ay maaaring makapagbigay ng sumpung, at mapanglait na ugali sa iyong anak. Kung hahayaan mo ang iyong mga anak na magtawagan ng tanga at magtalo, makikita mo ang paglago ng kasalanan ng pagmamataas at pagiging makasarili papunta sa karahasan. Maaaring ang kurikulum sa paaralan ng iyong anak ay maaaring niyang hamakin ang Biblia dahil puwedeng ipakita na ang Diyos ay hindi na niya kailangan sa buhay.

Libangan at Hilig: Tingnan mo ang iyong garahe at suriin ang iyong pamumuhay. Anong mensahe ang ibinibigay mo sa iyong anak? Gusto mo ba ng sport at libreng oras higit pa sa pagmamahal mo sa Diyos? Mahal mo ba ang Diyos higit pa sa pagmamahal mo sa pagkakamping at pamimili? Mayroon ka ba at ang iyong anak na gustong-gustong gawin? Tulad ng simpleng pagbibigay mo ng maraming laruan sa iyong anak na makapagdudulot ng pagiging makasarili. Mas gusto mo bang maglaan ng oras sa computer o sa telepono kaysa maglaan ng oras kasama ang iyong anak?

Mabilis na tutugon ang iyong anak sa masamang impluwensya dahil may likas na kasalanan ang iyong anak. Trabaho mong limitahan ang masamang impluwensya at itaguyod ang maka-diyos na impluwensya. Nagpapalaki ka ng anak na nilikha upang mahal in ang Diyos at sundin Siya. Mayroon kang limitadong panahon upang sanayin sa Biblikal na pananaw sa mundo ang iyong anak. Kailangan mo siyang turuan sa katotohanan ng Diyos at sanayin mo siya kung paano isasabuhay ang katotohanan. Ang pagdidisipolong ito ay isiping mabuti at araw-araw gawin.

Kristiyanismo at Biblikal na pagpapalaki ng anak ay isang pamumuhay na mula sa kapanganakan hanggang sa magbente anyos. Kung ano ang iyong pinagkakagastusan ng pera, oras at mga pinagkukunan ng pangangailangan doon ibibigay ng iyong anak ang kaniyang puso. Kung gagamitin mo sa Diyos ang iyong pera, oras at mga napagkukunan ng pangangailangan at pagiging maka-Bibliang pamilya, lalaki ang iyong anak na may ganoong pagpapahalaga na nakaukit na sa kaniya.

Mapapasaiyo ang puso ng iyong anak kung ikaw ay:

1. Maglaan ng hindi masukat na panahon sa iyong anak.
2. Disiplinahin ng may pagmamahal at sanayin ang iyong anak sa bawat aspeto ng kaniyang buhay.

3. Ituro mo sa iyong anak ang Biblia at tulungan mo siyang maintndihan ito at kung paano ito maisasapamuhay sa araw-araw, sa sensiya, kasaysayan at propesiyon.
4. Bantayan ang puso ng iyong anak sa mga katuruan ng mga hindi naniniwala sa Diyos.

Gumawa ng mabilis na listahan ng kung anong naibahagi mo sa puso ng iyong anak.

Alin ang kailangang puntahan? _____

Magbalik-tanaw kung gaano karaming oras na hindi mo naaalagaan ang iyong anak. Anong mensahe ang ipinababatid mo sa iyong anak? _____

Tingnan mo ang iyong mga prioridad at pamumuhay, gaano ka katutok sa iyong anak upang makamit ang kaniyang puso at mapalaki siya sa iyong karunungan at takot sa Diyos? Sa grado ng 1 hanggang 10, ano ang igagrado mo sa iyong sarili ngayon? _____

Kind Heart

Relational

Kapitulo 8: Musmos na Kamalayan

Ibinigay ko sa kanila ang iyong salita at napoot sa kanila ang sanlibutan, sapagkat hindi sila taga-sanlibutan, gaya ko naman na hindi taga-sanlibutan. Hindi ko hinihiling na alisin mo sila sa sanlibutan, kundi ingatan mo sila mula sa masama. Hindi sila taga-sanlibutan, na gaya ko na hindi taga-sanlibutan. Pabanalin mo sila sa katotohanan; ang salita mo ay katotohanan. Kung paanong ako'y iyong sinugo sa sanlibutan, sila ay sinugo ko rin sa sanlibutan. At dahil sa kanila'y pinabanal ko ang aking sarili, upang sila naman ay pabanalin sa katotohanan. Juan 17:14-19

Ipinananalangin ni Jesus na proteksiyunan ng Diyos Ama ang kaniyang mga anak sa mundo at panatilihing malinis. Nais ni Jesus na gamitin mo ang katotohanang mula sa Biblia upang maproteksiyunan ang iyong anak mula sa malupit na kurapsiyon ng mundo na kaniyang ginagalawan.

Proteksiyunan mo ang iyong anak sa kalupitan, kailangan mong limitahan ang pagpasok ng kasamaan at turuan mo siyang iproseso ang kaniyang mga reaksiyon sa kasamaan sa pamamagitan ng paggamit ng katotohanan. Una, tingnan natin kung bakit kailangan nating limitahan ang pagpasok ng kasamaan sa ating anak.

Dahil isinilang tayong may likas na kasalanan, madali tayong matukso sa katiwalian at sa moralidad. Upang maintindihan natin ang isyu, ipinanganak tayong patay sa espiritu ng Diyos. Noong nagbigay ang Diyos ng buhay na espiritu sa tao, inilagay niya ang Kaniyang Banal na Espiritu sa taong iyon, binigyan niya tayo ng kapangyarihang labanan ang likas na kasalanan. Hanggang ang iyong anak ay isilang nang muli sa espiritu, kailangan mong magdoble kayod upang malimitahan ang pagdagdag ng makamundong nasa.

Bantayan mo ang iyong anak! Unti-unting gumuguho ang kaniyang moral na kamusmusan, habang siya'y nagkakamalay sa kasalanan mula sa TV, TikTok, sa kaniyang

mga kauri, at iba pa. Ang pagguhong ito ng kaniyang moral na kamusmusan ay nakakaapekto sa kaniyang pag-iisip, pananalita, at mga kilos. At, nabanggit sa huling kabanata, pinatitigas nito ang kaniyang puso sa pakikitungo sa iyo.

May paroroonan ang buhay ng iyong anak. Gumawa ka ng gabay na kaniyang tatahakin upang malimitahan ang katiwalian sa moralidad at punuin siya ng mga maka-Diyos na pamumuhay. Kailangan mong proteksiyunan ang iyong anak mula sa mga nauusong mga palabas tulad ng halimaw, seksual na parinig, katatakutan/bayolenteng laro at mga palabas sa sine. Kailangan bang magbasa ng libro ng iyong anak ng tungkol sa manika na nananakot sa mga tao o manood ng mga palabas tungkol sa zombie na kumakain ng laman ng tao? Karamihan sa sekular na palabas at mga awitin ay nakatuon sa panlabas na kagandahan ng iyong anak, drama sa pakikipag relasyon, at pagkabigo, na medyo bayolente. Maingat na timbangin ang nilalaman ng pinanonood at binabasa at kung ano ang epekto nito sa kamusmusan ng iyong anak.

Paano mo tuturuan ang iyong anak patungkol sa kasamaan sa mundo? Hindi mo kailangang iditalye, pero kailangan mong kilalanin ang kasamaan. Ang kapitbahay mo ba'y lantarang nangangalunya? Ang anak ba ng kaibigan mo ay nakatira sa kanyang boyfriend? Paano naman ang tungkol sa pagpapalaglag ng sanggol? Lahat ng ito ay kailangang pag-usapan. Kung bata pa ang anak mo, ang mabuting isagot ay, “hindi iyan ang pamamaraan ng Diyos. Mali iyan. Ipanalangin natin sila para sumunod sila sa Diyos.”

Ang musmos na kamalayan ay hindi ibig sabihin na walang muwang o ignorante. Ang ibig sabihin nito, ikaw at ang iyong anak ay pinoproseso ninyo ang masama at kasalanan sa paligid sa pamamagitan ng pagtingin sa Biblia. Ito ay proseso ng pagkatuto kung paano maging nasa mundo pero hindi makamundo.

Isa sa mga patibong ng pamumuhay sa ating sirang mundo ay ang maging walang pakialam at tinatanggap na lang ang kasalanan. Isa pang patibong na pwede kang mahulog ay ang paghuhusga sa iba. Habang tumatanda ang iyong anak, turuan mo siyang magtapat tungkol sa kasalanan at kasamaan para hindi mabuo ang pag-uugali na “Mas magaling ako sa iyo.”

Nagtuturo ang Biblia sa atin ng katotohana kung paano mamuhay sa kalagitnaan ng kasamaan at kung paano itrato ang makasalanan. Ito ay isang hamon na kamuhian ang kasalanan at kasamaan, labanan ang kasamaan, at mahalin ang mga masasamang tao. Kailangang magsama ang pagmamahal at katarungan. Kailangan mong turuan ang iyong anak kung paano ipaglaban ang katarungan ng hindi nasusuklam sa mga gumagawa ng kasamaan. Maka-Diyos ang nagsusulong ng katarungan, pinoprotektahan ang inosente, at pinapalaya ang mga bihag. Maka-Diyos din ang naghahatid ng Magandang Balita sa mga masasamang tao at hayaan na and Diyos ang maghiganti sa kanila. Halimbawa, kailangang mahuli ang nangunguha ng mga bata, usigin at parusahan sila. Dapat makialam ang mga Kristiano upang mangyari ito. Hindi dapat masuklam ang Kristiano sa mga nangunguhang bata. Hayaan niya ang Diyos ang maghiganti. Dapat dalhin ng Kristiano ang nangunguha ng bata sa pag-uusig at ibahagi ang salita ng Diyos sa kaniya. Katarungan at pagmamahal.

Habang siya'y patungo sa pagbibinata o pagdadalaga napakahalaga ang pagpapakita at pagtulong sa iyong anak na maproseso ang mga katotohanang ito.

Ano ang mga moral na dahilan na ipinaglalaman ng iyong pamilya? _____

Paano mo ipapakita ang pagmamahal at katarungan bilang isang pamilya? _____

Dalawang tanong na dapat pag-isipan: Sa anong bahagi nagiging matigas ang iyong puso pagdating sa imoralidad? Mayroon bang grupo ng mga tao o klase ng makasalanan na kailangan mong patawarin?

Ngunit sinasabi ko sa inyo, Ibigin ninyo ang inyong mga kaaway, at idalangin ninyo ang umuusig sa inyo. Mateo 5:44

Kapitulo 9: Pagpapalaki ng Tagapamahala

Binigyan ng Diyos ng tungkulin ang sangkatauhan na pamahalaan ang Kaniyang mga nilikha. Gamitin natin ang lahat ng Kaniyang yaman sa paraang mapapapurihan natin ang Diyos. Ang problema ay ang ating pagrerebelde laban sa ating Manlilikha ang nagdudulot ng alitan at hadlang sa gawaing ito. Kailangan nating matutunan kung paano hawakan ang tensyon, bawasan ang basura at magamit ng husto ang mga benepisyo nito. Ang prosesong ito ay tinatawag na *pamamahala* sa yamang ibinigay sa atin ng Diyos. Ginugol natin ang ating buong buhay sa pamamahala sa ating sariling kakayahan, talento, yaman, oras, at sa kalikasang tinitirhan natin at pinagtatrabahuan. Nagtatanim tayo, lumalaki ito, inaani at ibinebenta gamit ang yamang ibinigay sa atin ng Diyos.

Mula sa kamusmusan ng iyong anak, ihinahanda mo siya na magkaroon ng bahagi sa panghabambuhay na proseso ng pangangasiwa sa pamamagitan ng mabuting pamamahala.

Katawan: Ang katawan ng iyong anak ay kailangang pamahalaan. Kailangan mong ayusin ang kaniyang araw upang magkaroong ng maraming ehersisyo at normal na pagtulog sa gabi. Maging karaniwang bahagi ng iyong pamilya ang pag-eehersisyo araw-araw at matulog ng 8:30 sa gabi. Kailangan mong ipagpilitan sa kaniya ang pagkain ng balanseng pagkain at kumain ng tamang dami ayon sa kanyang edad. Ito ay isyu ng pagsasanay. Hindi malusog sa katawan ng iyong pamilya ang kumain ng pagkaing nakapakete. Kailangan mong ipakita sa iyong anak na importante sa iyo ang pagkain ng wasto sa pamamagitan ng pagpapalano ng kakainin, pamimili, paghahanda at pagluluto ng masustansiya, at balaseng pagkain. Limitahan ang pagkain ng kendi, chips, at matatamis na inumin sa isang beses isang araw o maging isang beses isang linggo. Pagsipilyuhin mo siya at pagflossin ng ngipin ng dalawang beses isang araw. Sa edad na 7, ang iyong anak ay dapat nang regular na naliligo at nagpapalit ng kaniyang damit.

Pagkain: Habang lumalaki ang iyong anak, ang pagkain ang magiging sukatan ng kaniyang pang-unawa sa pamamahala ng mapagkukunang yaman. Ang kaniyang pamamaraan ng pagkain at pag-aaksaya ng pagkain ay kailangan mong mahigpit na pangasiwaan hanggang maipakita niya na pinahalalagahan niya ang nakukuhang yaman at maintindihang kontrolin ang ilang bahagi.

Oras: Ang Pamamahala sa oras ay nasa iyong pagkokontrol ng iskedyul ng iyong anak. Turuan mo ang iyong anak kung paano iprioridad ang mga aktibidad. Bago siya matulog sa gabi ipasulat mo sa kaniya ang kaniyang mga gagawin kinabukasan. Kinabukasan samahan mo siya sa gawaing ito. Ang liksiyong ito tungkol sa pamamahala sa oras ay kailangang ikaw ang magpakita. Binigyan ka ng maikling panahon dito sa mundo upang maisakatuparan ang lahat ng mabuting gawa na iyong gagawin na plinano ng Diyos. Mayroon ka lang limitadong oras para sa mga video games, television, DVD at social media. Tandaan, makukuha ng iyong anak ang iyong mga gawi, maging mabuti man o masama.

Talento: Mayroong mga likas na talento ang iyong anak na kailangan mong kilalanin at pagyamanin. Halimbawa, maaaring may talento ang iyong anak sa pagpapalakas ng loob ng iba. Kailangan mong gabayan kung paano payamanin ang talentong ito. Bilang isang pamilya, sumulat ng cards para sa kaibigan o kamag-anak na may sakit at dalhin ito sa kaniya. Kung ang iyong anak ay may kakayahang pamunuan ang mga tao, tkailangan mo siyang turuan kung paano mamuno ng manggagawa. Pamunuin mo siya sa mga aktibidad ng pamilya at tulungan mo siyang isaayos ang aktibidad. Sumulat ng mga pangunahing talento ng iyong anak. Magplano kung paano palalaguin ang mga talentong ito.

Kalooban: Ang kalooban ng iyong anak ang isa sa pinaka makapangyarihang yaman. Mula sa sinapupunan, ang iyong anak ay mayroong iisang hari na gusto pagsilbihan ng

kaniyang kalooban, iyon ay ang kaniyang sarili. Trabaho mong tulungan siyang pamunuan ang kaniyang kalooban at hubugin ang kaniyang kalooban upang paglingkuran ang Diyos. Ang lahat ng pagsasanay at pagdidisiplina ay kailangang ituro sa iyong anak ito ay ang kusang loob na pagsunod sa Diyos. Sinunod ka niya sa unang beses na may masayang puso dahil sa pagsunod niya sa Diyos. Tingnan ang kaloob-looban ng iyong anak upang makita ang kalooban niya at maglaan ng oras upang mahubog siya sa pagsunod sa iyo at sa Diyos. Para sa iba, mabilis lang ito. Ang iba, nagtitiyaga nang mahabang panahon.

Pananalapi: Parehong ipinapakita at itinuturo ang pamamahala sa pananalapi. Simulan ang pagpapayo sa pananalapi sa pagiging produktibo ng iyong anak. Ang layunin niya at listahan ng mga gagawin ang haligi sa pagiging produktibo. Pagdating sa elementarya ng iyong anak, turuan mo siya kung paano maging produktibo at masipag. Bigyan mo siya ng mga gawain tulad ng paglalagay ng kaniyang mga laruan sa tamang lalagyan at pagpapanatili ng malinis na kuwarto. Isulat ang goal na ito at idikit sa kaniyang dingding. Araw-araw, tulungan mo siyang tumingin sa oras upang maging una ito sa kaniyang listahan ng mga gagawin. Gabi-gabi, tulungan mo ang iyong anak na sumulat ng ilan sa kaniyang mga gagawin kinabukasan. Habang siya'y tumatanda, tulungan mo siyang unahin ang kaniyang mga nasa listahan.

Kasama sa pamamahala sa pananalapi ang pag-iimpok at paggastos. Tungkol sa pag-iimpok, gumawa ng mga goal para sa iyong anak at tulungan mo siyang magsimulang mag-iimpok. Maaring magtabi siya ng ₱1.00 sa bawat ₱10.00, halimbawa, kung mayroon siyang nabasag sa bahay, pag-ipunin mo siya para mapalitan niya ito. Kung mayroon siyang gustong bilhin, tulungan mo siyang mag-ipon para mabili niya ito. Tungkol naman sa paggastos, tulungan mo ang iyong anak na maglatag ng kayamanan sa langit. Turuan mo siyang magbigay ng ikapu mula sa kaniyang baon at mula sa kaniyang natanggap na regalo sa kaniyang kaarawan. Ang

matagalang gawaing ito ay makatutulong na maging hindi masyadong makasarili at mas umaasa sa Diyos ang iyong anak. Panghuli, bilang pamilya, mamuhunan sa misyon. Magsponsor ng bata, ampunan, misyonero, at mga proyekto ng misyon. Magsabit ng mga litrato, manuod ng mga video, sumulat ng liham at magpinta ng larawan na ipadadala sa inyong mga misyonero at magsponsor ng mga bata. Mag-impok ng pera bilang isang pamilya at suportahan ang dalawa o tatlong ministryo na kung saan kayo passionate. Kung saan namumuhunan ang iyong anak doon, naroon din ang kaniyang puso.

Tulungan mo ang iyong anak na umiwas sa utang, magtakda ng mga goal, mamuhunan sa kaharian ng Diyos, at magtabi para sa hinaharap. Basahin ang Kawikaan sa iyong anak mga isang beses isang taon, bigyan diin ang mga talata sa pagsisikap at pamamahala sa pananalapi. Pinaka mahalaga, pag-usapan at ipakita sa iyong anak ang iyong desisyon sa pananalapi. Tulungan mo siyang maintindihan kung bakit wala kang kotseng binabayaran. Tulungan mo siyang maiugnay ang pag-aaksaya ng yaman (tulad ng pagkain at tubig) at pag-aaksaya ng pananalapi o yaman.

Pamamahala: Ang pagpapalaki ng anak ay isang full time na trabaho dahil kailangan mong turuan ang iyong anak kung paano niya pamumunuan ang kaniyang talento, oras, pagkukunang yaman, at kapaligiran na mag-isa sa kaniyang pagiging teen-ager. May dalawang maselang dahilan: 1. Pagkakaroon ng relasyon sa iyong anak. 2. Ayaw mo siyang pabayaan. Kailangan mong gumawa ng mga aktibidad sa buhay kung saan pwede niyang sanayin ang pamamahala. Kailangan mong ihalo ang lahat ng pagsasanay sa kaniyang buhay at tulungan mo siyang maisabuhay ito.

Tingnan mo ang iyong mga pinakagastusan noong isang buwan. Gumawa ng estimasyon sa mga sumusunod.

Kabuoan: _____

Pabahay: _____

Pagkain: _____

Tubig at Kuryente: _____
Gasul: _____
Pamasahe o Gaas: _____
Utang: _____
Libangan: _____
Ipon: _____
Diyos: _____

Anong mensahe ang ibinibigay mo sa iyong anak ayon sa iyong pinagkakagastusan? _____

Tingnan mo ang iyong vision statement na isinulat mo sa simula ng librong ito. Paano naging magkatulad ang iyong gastos sa iyong vision statement? _____

Kapitulo 10: Pagsasaayos ng Ugali

Sanayin mo ang bata sa daan na dapat niyang lakaran, at kapag tumanda na siya ay hindi niya ito tatalikuran.

Kawikaan 22:6

Kasama sa pagtuturo ang isip, katawan, damdamin, at espiritu. Magkakaugnay ang lahat ng ito na tinatawag na pag-uugali. Ang ibang matatanda ay may bahid ng mapaminsalang pagkatao. Bilang mga magulang, hinuhubog natin ang ating anak upang mabuo ang kaniyang pagkatao, binubunot natin ang kanyang kahinaan at ipinagyayaman natin ang kaniyang kalakasan.

Ang pagpapalaki ng anak na may maka-diyos na ugali ay kinapapalooban ng klase ng pamumuhay na ayon sa Biblia. Gawing isa-sa-isa ang pagsasanay sa iyong anak upang matugunan mo ang sistematiko, mapanalangining pagpapalaki ng anak.

Mga Maka-Diyos na Gawi:

Inilalarawan ng bunga ng Banal na Espiritu ang gawi sa pamumuhay ng Kristiano. Binabantayan ang kinagawian sa pamumuhay, ang emosyon at tuwirang pagkilos. Ang pagpapalaki ng mga bungang ito sa araw-araw na pamumuhay ng iyong anak ay nakakatuwa at kapakipakinabang. Pag-usapan ninyo kung anong bunga ang kaniyang sinasanay sa buong araw. **Subalit ang bunga ng Espiritu ay pag-ibig, kagalakan, kapayapaan, pagtitiyaga, kagandahang-loob, kabutihan, katapatan, kaamuan, at pagpipigil sa sarili. Laban sa mga ito ay walang kautusan. Galcia 5:22-23**

Pagtapos ng Gawain:

Kahit na karaniwan ito sa ibang bata, isa ito sa nangangailangan ng pagsasanay. Pasasalamat ka ng magiging amo at asawa ng iyong anak sa pakikipaglaban sa labanang ito! Bantayan mo ang iyong anak sa isang araw. Ilang gawain ang hindi niya nagawa? Ilang beses kang nabigo

dahil kailangan mo siyang sabihan ng dalawa o tatlong beses para tapusin ang kaniyang gawain? Gawin mong isa-isa lang ang gawain at samahan siya hanggang matapos niya ang bawat aktibidad. Sabi nga nila, ito'y matarik na bundok na iyong aakyat. Samahan ang iyong anak sa buong linggo, tulungan siyang tapusin ang bawat gawain. Pag nagsisimula na siyang sumunod, unti-unti mo na siyang iwang mag-isa. Huwag kang susuko! Makikita mo ang mga resulta nito.

Lakas:

Mahirap ipagawa ang pagpapalakas ng isip at pisikal na kalakasan dahil pati ang magulang ay kailangan ding gawin leksiyon. Kailangan mong pagdaanan ang mga aktibidad ng pagpapalakas kasama ang iyong anak. Hindi lumalakas ang katawan ng mga bata sa sarili lamang nilang paraan. Ang pagpapalakas ng katawan ay nangyayari lamang kapag natapos na ang kasiyahan. Ang pagpapalakas ay nabubuo ng ilang taon habang magkasama ninyong tinatapos ang mahirap ng gawain. Mula sa murang edad, isinasama namin ang aming anak sa paglalaro sa yelo at pag-akyat sa bulubundukin, pinalalakas namin ang kanilang kaisipan, emosyon, at pisikal na kalakasan sa loob ng maraming taon.

Anong aktibidad ang karaniwan ninyong ginagawa upang lumakas ang katawan? _____

Talento at Kaloob:

Ang iyong anak ay may kakaibang talento na nababagay sa kaniya sa isang ministryo o mga karera. Tuklasin ang mga talentong iyon at magbigay ng mga oportunidad upang mapagpasyaman ito. Halimbawa, aabutin ng maraming taon ng pagpapasensiya para pilitin mag-aral sa musika ang sobrang aktibong bata. Mamumuti ang buhok mo, kalaunan pasasalamat ka ng anak mo. May talento ba ang iyong

anak sa pagsasaayos? Siya ang pamahalain mo sa badyet ng pamilya.

Ano ang kakaibang talento at kaloob ng iyong anak? _____

Ano ang iyong istrategiya para pagyamanin ito? _____

Pagtuon sa Misyon:

Kung saan mo ginagastos ang iyong pera, doon nakatuon ang atensiyon ng iyong pamilya. Gugulin ang iyong oras at pera sa paghahatid ng pag-ibig ni Jesus sa komunidad. Bilang pamilya magsponsor ng isang bata at sulatan siya.

Magkasamang magbasa ng libro nang malakas tungkol sa Kristianong nagsilbi sa Diyos sa ibat-ibang konteksto ng kultura. May magandang serye ang YWAM Publishing na tinatawag na Christian Heroes. Kumupkop ng misyonero at sulatan siya. Isama ang iyong pamilya sa short-term missions trip. Binigyan tayo ni Jesus ng gawain na ipahayag ang Kaniyang Mabuting Balita sa buong mundo. Gawing bahagi ng pamumuhay ng iyong anak ang tahanan at International mission.

Isang paraan para gawin ang misyon sa bahay ay ang pag-aanyaya ng mga tao sa iyong bahay. Ang pagiging hospitable ay isang natural na pamamaraan para abutin ang iyong komunidad. Turuan ang iyong pamilya na tingnan ang oportunidad na makaanyaya ng mga tao sa inyong tahanan. Habang ginagawa mo ito, tingnan ang iyong anak kung paano siya tumugon sa mga walang galang o sa mga pilyong pag-uugali. Magmatiyag sa itinakdang hangganan. May pambalanse rito, at ang susi ay kabaitan. Halimbawa, pag may narinig kang nanunuya o malaswang pananalita, magiliw mong sabihin, "Sa bahay namin, mabubuting salita ang

ginagamit namin pag naglalaro.” Pagkatapos maglaan ng oras upang paalalahanan ang iyong anak. Kapag lumalabis, bawasan ang oras sa pakikitungo. Ipanalangin bilang pamilya ang mga taong inyong inaabot.

Gaano kayo katuon sa misyon bilang pamilya? _____

Ano pa ang ibang paraan para ka maging hospitable? _____

Outdoors

Persevere

Kapitulo 11: Biblikal na Pagdidisiplina

Ang disiplina ay parang katunog ng pagpapahirap at ito ay maaring mangyari. Narinig mo na ba ang salitang disipolo? Pag ikaw ay naging disipolo ni Jesu-Kristo, magsisimula ang iyong pagtahak ng katulad niya araw-araw. Sa Biblikal na pagpapalaki ng anak, ang pagdidisiplina ay nasa proseso ng pagtulong sa iyong anak na lumaki ng maka-dios na tao. Ang pagdidisiplina ay maaring pisikal o paghihirap.

May ilang pangunahing konsepto ng Biblia na dapat tandaan pag nagdidisiplina:

1. Magdisiplina kapag ikaw ay kalmado, at huwag kapag ikaw ay galit.
2. Hindi kailangang isa-isa ang pagdidisiplina. Pero, kailangan mong tukuyin ang isyu ng pagrerebelde.
3. Kailangang nasa tamang oras ang pagdidisiplina at pribado.
4. Ang pagdidisiplina ay hindi dapat napapahiya ang iyong anak.

May dalawang klase ng kakahinatnan na maaring igawad: parusa o natural na kaparusahan.

Parusa:

Kung sinasadyang ayaw kang sundin ng iyong anak, isaayos ang pagpaparusa. Tandaan ang layunin ng pagpaparusa ay para ituwid ang kalooban ng iyong anak upang kusangloob ka niyang sundin. Ang pagpaparusa ay hindi para sa hindi sinasadyang nagawa o paghihiganti. Kung ang ginawa ay buyo ng pagrerebelde o ayaw sumunod ng iyong anak, nararapat lang ang parusa sa kaniya. Sukatin ang antas ng iyong pagpaparusa ng ayon sa nagawa. Tandaan na ang pagpaparusa ay isang pagmamahal. Tinitingnan mo kung paano mapapalambot ang puso ng iyong anak sa iyo sa prosesong ito.

Biblikal na Pamamalo:

Pamamalo ang iniuutos ng Diyos sa iyong anak pag ayaw ka niyang sundin. Ayon sa talata, Sanayin Mo ang Iyong Anak, nagbigay ako ng ilang gabay sa pamamalo ng anak. Paki basahin muli ang mga iyon. Sa aming kultura, ang mga tao ay tahasang laban sa pamamalo. Ngunit ang Biblikal na pamamalo ang tamang paraan para pangasiwaan ang pagrerebelde.

Ang hindi gumagamit ng pamalo ay napopoot sa anak niya, ngunit ang umiibig sa kanya ay matiyagang dumidisiplina. Kawikaan 13:24

Ang mapagmahal na magulang ay dapat magparusa sa anak, sapagkat ang supling na minamahal at dapat ituwid ang landas. Kawikaan 13:24 (MBBTAG)

Kung makita mo ang iyong anak na nauudyukan na nawawalan ng kalayaan, magdagdag ng maliit na parusa bukod pa sa pagpalo. Gayun man, maging maingat dito. Pag pinalo mo ang iyong anak at pinatawad na siya, nagtatapos na dapat doon. Ang layunin ng pamamalo ay matugunan ang problema ng pagrerebelde at muling mabuo ang relasyon ninyo. Bantayan ang puso ng iyong anak sa pagsunod sa iyong pagdidisiplina. Huwag mo siyang hayaang magmatigas laban sa iyo. Mag-usap at manalangin ng magkasama. Huwag mo siyang hayaang mag-alburoto o hampasin ka. Hayaan mo siyang huminahon bago mo paluin, kung siya ay galit at mainit ang ulo. Ang pamamalo ay oras ng pagmamahal, mahinahong pagmumuni at pagpapatawad. Ang mahalaga, pag ikaw ay nag-iinit at nagagalit, hindi tatanggapin ng iyong anak ang iyong pagdidisiplina. Pag pinalo mo ang iyong anak dahil ikaw ay galit at bigo, hindi iyan Biblikal na pagdidisiplina, at malalaman niya iyon. Pag dinisiplina mo ang iyong anak dahil ikaw ay galit, kailangan mong humingi ng tawad sa kaniya. Kinakatawan mo ang iyong Amang nasa Langit pag dinidisiplina mo ang iyong anak. Gawin mo ang iyong buong makakaya para katawanin ang Diyos ng wasto sa iyong kilos at sa pagganyak.

Dinidisciplina ng Diyos ang kaniyang mga anak dahil mahal Niya sila at gusto niyang Sumunod sila sa Kaniya. Hindi Siya malupit o galit pag dinidisciplina ang Kaniyang mga anak.

Biyaya (hindi karapat-dapat na awa)

Hindi lang pang-isahan ang Biblikal na pagdidisciplina. Tumutugon ka sa problema o pattern. Harapin mo ito. Kalimutan mo ito. Harapin mo uli sa ibang araw. Kalimutan mo uli. Minsan nagbibigay ka ng palugit at hindi mo dinidisciplina ang iyong anak. Maari mo itong gawin paminsan-minsan. Malinaw na, hindi ito palaging mangyayari o hindi ka magdidisciplina.

Natural na Pagpaparusa:

Pagrebelde at hindi sinasadyang kasalanan ay parehong nagbubunga ng natural na pagpaparusa. Bilang magulang, kailangan mong gumamit ng talino kung paano mo hahayaan ang natural na pagpaparusa para disiplinahin ang iyong anak. Ang modelo mo rito ay ang iyong Amang nasa Langit. Hinayaan ka Niyang makatakas sa maraming natural na pagpaparusa sa iyong kasalanan. At, Siya hinayaan kang makaranas ng natural na pagpaparusa sa iyong pagkakamali. Ang natural na pagpaparusa ay epektibo para tulungan ang iyong anak na matutong kumilos nang maayos. Tandaan na ang lahat ng pagpaparusa ay lumalambot sa relasyon na mayroon ka sa iyong anak. Sinasamahan mo ang iyong anak sa lahat ng pagdidisciplina, maging sa pagrebelde o maging sa hindi sinasadyang kasalanan.

Ano ang iyong karanasan na lumaki sa palo? Ito ba ay may pagmamahal na Biblikal na pagpalo? _____

Paano ka tumutugon sa iyong anak pag hindi ka niya sinusunod? _____

May balanse sa pagdidisiplina, mula sa sobrang luwag sa sobrang higpit. Paano babalansehin ang iyong pagdidisiplina?

Kailan mo kailangang maghigpit? _____

Kailan ka kailangang magluwag? _____

Why Obey?

Kapitulo 12: Pamamahala ng Iyong Tahanan

Pag binasa mo ang Biblia, makikita mo na gusto ng Diyos ang kaayusan at mga iskedule. Sa Lumang Tipan, Maraming sinasabi ang Diyos patungkol sa kaayusan at kalinisan sa Kaniyang kautusan sa bansang Israel. Sinabi Niya sa kanila kung paano at saan titira, at binigyan Niya sila ng maraming panuntunan tungkol sa pagiging malinis at nasa kaayusan. Ang Iglesia ng Diyos ay itinatag sa maayos na paraan. Isipin mo kung paano mo iisipin ang Kalangitan. Naiisip mo ba ang tumpok ng basura sa paligid ng kusina ng Diyos at counter? Naiisip mo ba ang maruruming hugasin na nagpapatigas sa lababo ni Gabriel? Pag binuksan mo ang refrigerator ni Jesus, makikita mo ba ang marumi at nabubulok na gulay? Kalinisan at kaayusan ay mahalaga sa Diyos, gayun din naman, mahalaga sila sa ating pisikal at emosyonal na kalusugan.

Sa Hardin ng Eden, Binigyang ng Diyos sina Adan at Eba ng gawain na pamahalaan ang lupa at pagyamanin ang kapaligiran para sa sangkatauhan. Pagkaraan ng anim na libong taon, ganoon pa rin ang ginagawa natin, iyon nga lang tumpok ng labada o paglilinis ng mabilis dumaming alikabok sa loob ng bahay.

Sa mga tatay ang iyong trabaho ay magtrabaho kasama ang asawa upang makita kung ano ang magiging itsura ng bahay at sa pakiramdam ninyo. Maselan ito kaya't hinay-hinay lang. Malamang ikaw ang tagatustos sa pamilya, kaya madalas kang wala sa bahay. Pero ang pakikipag-usap mo sa iyong asawa ang paninimula nito. Upang mabigyan siya ng momentum, kailangan mong gamitan ng servant leadership. Suportahan siya ng tahimik sa pamamahala ng bahay sa pamamagitan ng paghuhugas ng pinggan, paglilinis ng palikuran, at pagtutupi ng mga nilabhan. Habang ginagamit mo ang servant leadership, makikita mo ang iyong asawang nagsisimulang mamukadkad sa kanyang kakayahang maglinis at panatilihing nasa ayos ang bahay. Turuan mo rin ang iyong anak na maglinis ng bahay, at bigyan siya ng gawaing naayon sa kaniyang edad.

Sa mga nanay, kailangang mag-usap kayo ng iyong asawa kung ano ang iyong palagay sa itsura ng malinis na bahay. Magsimulang dakutin ang mga kalat sa bawat lugar. Habang nagiging orgimisado ang iyong bahay, mararamdaman mo na mayroon kang enerhiya at mararamdaman mo ang pagiging ina.

Ang layunin natin sa buhay ay masalamin ang kahangahangang mga katangian ng Diyos at tamasahin ang ating relasyon sa Kaniya. Makikita mo na ang ganitong konsepto ay ipamumuhay rin ng iyong mga anak. Sasalaminin ka ng iyong anak. Sasalaminin niya ang iyong maganda at pangit na katangian. Habang sinasalamin mo ang Diyos sa iyong tahanan, sasalaminin din ng iyong mga anak ang ganoong katangian.

Anong bahagi ng iyong bahay ang kailangang tanggalin, ayusin, at panatilihing malinis, pakiramdam mo bang susuko ka na sa mga iyon? _____

Ano ang hindi gumagana at bakit?

Hindi gumagana:

Bakit?

Kausapin at iyong asawa at gumawa ng maikling listahan kung saan magsisimula. Habang nagiging larawan ng Diyos ang inyong tahanan, pareho kayong makakatagpo ng kapayapaan sa inyong mga puso.

Paglililaw sa Tungkulin ng Bawat Kasarian

Ang pagkakakilanlan ng lalaki ay makikita sa kaniyang bungang nagawa at pamumuno, lalo na sa pagbibigay ng mga kailangan sa bahay. Ang pagkakakilanlan ng babae ay makikita sa kaniyang bungang nagawa, pangangalaga, at pagsasaayos ng paligid sa bahay, Dahil tayo ay makasalanan, laging mayroong alitan sa relasyon. Maaaring mahirap sa mga lalaki na sumunod o mahirap na maging servant leader sa tahanan. Maaaring mahirap ito sa mga babae na makuntento sa pagiging nanay at asawa. May pagkakataon na gusto nating kunin ang trabaho ng iba o hahayaan mo na lang kahit hindi ka kuntento.

Paano kung ang tatay naman ang nasa bahay at ang nanay ang nasa trabaho? Paano kung ang mag-asawa ang nagtatrabaho? Binigyan ng Diyos ang bawat mag-asawa ng kaniya-kaniyang responsibilidad. Ang Tatay ay parang kapitan ng team at ang nanay at parang sikat na kakampi sa laro. Hindi ibig sabihin nito na ang bawat-isa ay manatili na lang sa isang kinaugaliang uri ng trabaho. Binigyan din ng Diyos ng kakaibang kakayahan ang bawat isa para magawa ang mga gawaing bahay. Kayong dalawa, magkasama kayong lilikha ng lakas. Bilang mag-asawa, magkasama kayong gagawa upang makita kung ano ang pinaka magandang gawin sa buhay mag-asawa at sa pagpapalaki ng anak. Nilikha kayong dalawa ng Diyos na may magkakaibang talento, pagkatao, at kakayahan. Magbigayan kayo at mag-usap para malaman kung anong papel at gawain ang uukma sa bawat isa. Binigyan ng Diyos ang asawang lalaki na mamuno. Binigyan niya ang mag-asawa ng pagkakataong gumawa nang magkasama at lumikha ng tahananang nagpupuri sa Diyos.

Kumusta naman ang iyong papel sa bahay nagagawa ba ng maayos? _____

Mayroon ka bang kailangan silipin at palitan? _____

Kapitulo 13: Malinis at Nakaeskediyul

Nais ng Diyos na ihiwalay ang kaniyang mga tao sa kalat at dumi ng mundo. Nagsisimula iyo sa tinitirhan natin. Nais ng Diyos na magkaroon tayo ng malinis na tahanan na nagpapakita kung gaano Siya kalinis. Nais ng Diyos na mamuhay tayo ng nasa iskediyul na gawain at maayos na pamumuhay. Ang panatilihing naka iskediyul na gawain at malinis na tahanan ay nakakabawas ng pagkabahala at nagiging mas produktibo ang tao.

Malinis na Bahay

Habang lumalaki ang iyong anak, turuan mo siyang samahan kang gawin ang mga gawain. Dito mo siya matuturuan na magkaroon ng masaya, at masunuring puso pagkatapos ng gawaing ibinigay sa kaniya. Tanggapin mo nang masaya ang pagkakataong ito sa pamamagitan ng paggawa ng mga gawaing inaasahan niyang siya ang gagawa at sa paggawa ng mga gawain na pwede niyang salihan.

Iskediyul

Mahalaga ang pag-iiskedyul dahil ang iskediyul ang huhugis sa inyong pamilya. Isipin mo si Jesus. Gumigising Siya nang maaga at gumagawa ng aktibidad na kaniyang natatapos sa isang araw. Dumadalo siya sa simbahan kapag Linggo. Dito sa Lupa, may skedyul si Jesus. Ang ilang bahagi ng iyong buhay ay maglilihis sa iyong iskediyul. Maaaring ito ay ang iyong trabaho o pag-uugali sa pagtulog. Ang hamon sa iyo ay kontrolin ang iyong iskediyul. Kung nakokontrol mo ang iyong iskediyul, makikita mo ang paglago sa pagiging produktibo. Makikita mo rin ang pag-unlad ng iyong anak sa mabuting gawi sa buhay. Makakatulong ito sa iyong mga anak na maging matagumpay na magulang. At, maaaring maging mahusay sa hinaharap na propesyon dahil sa iyong ginagawang pag-iiskedyul ngayon.

Gumawa ng Listahan na Dapat Unahin

Gumawa ng listahan na gusto mong matapos sa susunod na araw. Unahin mo ang listahang ito, upang ang mahalaga, at

gawaing sensitibo sa oras ay siguradong matatapos sa susunod na araw.

Gumawa ng iskedyul na kayang gawin

Magtakda ng oras ng gising at gumawa ng iskedyul na kayang gawin araw-araw. Isang paraan ng paggawa ng iskedyul ng pamilya ay sa bandang oras ng hapunan. Sa kadahilanan, piliting paupuin ang buong pamilya upang sabay-sabay na kumain. Patayin ang TV at iisantabi ang teknolohiya. Ito ay magandang pagkakataong basahin ang kuwento ng mga misyonero sa Biblia. Sa loob ng maraming taon, makikita ng iyong pamilya na ang hapag kainan ay lugar ng pakikipag-ugnayan. Pagkatapos magtakda ng oras ng hapunan, lumikha ng iskedyul sa mga oras na iyon. Ipakita ang iyong aktibidad mula sa dapat unahin sa mga listahan.

Ang paglaki ng may iskedyul ay magiging regalo na iyong ibibigay sa susunod na henerasyon. Hindi mo lubos na maisip kung gaano karaming kahanga-hangang magagawa ang iyong anak dahil sa binigyan mo siya ng araw-araw na iskedyul.

Anong klaseng gawi sa buhay ang nais mo sa iyong anak paglaki niya? _____

Secret

Kapitulo 14: Pagpapasya sa Klase ng Pamumuhay

Ngunit ikaw naman, magsalita ka ng mga bagay na angkop sa mahusay na aral. ² Ang matatandang lalaki ay dapat maging mapagpigil sa sarili, kagalang-galang, matino, malakas sa pananampalataya, sa pag-ibig, at sa pagtitiis. ³ Sabihan mo rin ang matatandang babae na maging magalang sa kanilang asal, hindi mapanirang-puri, ni paalipin man sa alak; dapat silang magturo ng kabutihan, ⁴ upang kanilang maturuan ang mga kabataang babae na ibigin ang kani-kanilang mga asawa, ibigin ang kanilang mga anak, ⁵ maging matino, dalisay, masipag sa gawaing bahay, mabait, na nagpapasakop sa kani-kanilang asawa, upang huwag lapastanganin ang salita ng Diyos. ⁶ Gayundin naman, himukin mo ang mga kabataang lalaki na maging matino sa pag-iisip. ⁷ Sa lahat ng mga bagay ay ipakita mo ang iyong sarili na isang uliran sa mabubuting gawa; at sa iyong pagtuturo ay magpakita ka ng katapatan, pagiging kagalang-galang, ⁸ wastong pananalita na hindi mapipintasan, upang ang kalaban ay mapahiya, na walang anumang masamang masasabi tungkol sa atin. Tito 2:1-8

Ang tekstong ito ay tungkol sa pang-araw-araw na pagdidesisyon sa buhay. Tandaan na ang iyong anak ay lalaki na katulad mo. Lahat ng desisyon mong gagawin ay makakaapekto sa kaniyang kinabukasan. Sa pag-iisip nang mabuti, ang pinili mong buhay ay makakaimpluwensiya na pamarisan ng iyong anak ang mabuting mong gawa.

Ang iyong mission statement para sa iyong pamilya, ang iyong malinaw na gabay sa pagdidesisyon sa pamumuhay. *Ang iyong tungkulin ay palakihin ang iyong anak na si Kristo ang nasa gitna ng kanilang buhay, na nakakaunawa sa Biblia at kung paano isasabuhay ang mga alituntunin ng Diyos sa kanilang buhay – ang huwaran ng mabubuting gawa.*

Simbahan: Sinabi ng Diyos sa Kaniyang bayan sa Lumang Tipan na gumawa ng anim na araw at ilaan ang isang araw sa

Kaniya. Sa mga makabagong Kristiano, napakahalaga ng simbahan. Ang palagiang pagpunta at pakikibahagi sa simbhang gumagawa-ng-nakasulat sa Biblia ay napaka halaga sa iyong pamilya. Isang desisyon sa buhay ang pagiging bahagi ng simbahan na kailangan mong gawin. Kung mahalaga sa iyong buhay ang relasyon kay Jesus na magsakripisyo para sa palagiang pagpunta sa Kaniyang simbahan, mapapansin iyan ng iyong anak. Palakihin ang iyong anak sa malusog na simbahan at gawing sapilitan ang pagdalo sa simbahan at gawing mahalagang bahagi ito ng inyong pamumuhay. Pakikibahagi sa malusog na simbahan, sabayan ng pagdidisipolo sa bahay, makakatulong ito na makalikha ng mabuting gawa sa iyong anak.

Pagsunod sa Nakakataas: Ipagpalagay na: kung kusang loob kang susunod sa nakakataas sa iyong buhay, mas madali sa iyong anak na gawin ito habang siya'y lumalaki. Ang pagsunod ay isang problema sa kalooban.

Pagtatrabaho: May ugali ang lalaki na masobrahan sa trabaho o kulang sa pantustos. Ito ang nagiging dahilan upang pangunahan ng asawang babae ang pamilya sa pagiging espiritwal o magtrabaho upang may pangtustos sa pamilya. Ang pagkabigo ng lalaking magkaroon ng balanseng trabaho ay nakakaapekto sa pagpapalaki ng anak na dapat na natatanggap ng anak. Nararamdaman ng babae na may pangangailangang dapat punan sa pananalapi, na siyang nag-uudyok para iwan ang mga anak upang magtrabaho.

Pabahay at mga Sasakyan: Ang modernong pamumuhay ngayon ay maraming pangangailangan, kaya karamihan sa mag-asawa ay nagtatrabaho, at napipilitang palakihin ang mga anak sa kakaunting oras sa pagpapalaki at pagdidisipolo. Kailangan mong tanungin ang iyong sarili at ang Diyos, “Ano bang klaseng tahanan ang talagang kailangan ko?” Napaka halaga na makuntento sa maliit na bahay at pilitin ang iyong pamilya na makaahon sa utang at mamuhay ng nasa loob ng badyet.

Daycare: Tanungin mo nito ang iyong sarili: Bakit kailangan kong dalhin ang anak ko sa daycare o paalagaan sa kamag-anak? Ang sagot mo sa tanong na ito ay magpapakita ng Biblikal o hindi Biblikal na paniniwala na makatutulong sa pagdedesisyon sa pagpapalaki ng anak. Palagiang bumalik sa katotohanang ito: *Ikaw ang pinili ng Diyos na magbantay at magpalaki sa iyong anak.* Ikaw ang pinili upang maging magulang ng kawangis ng Diyos Ama sa buhay niya. Ang pagpasa ng gawaing ito sa iba araw-araw ay lumilikha ng kahinaan at walang saysay na espiritwal na buhay na mapupunan ng iba, Ang daycare ay inaalís ang oras sa pagpapatatag ng relasyon sa iyong anak. Ito ay nadadagdagan nang nadadagdagan hanggang sa lumaki ang nasayang na oras.

Edukasyon: Anong pamamaraan ng edukasyon ang pinaka mabuting maibibigay sa iyo ng iyong anak upang madisipolo at mapalaki ang iyong anak sa pananampalatayang Kristiano? Paano mo mapagsasama ang Katotohanan ng Diyos sa pag-aaral ng iyong anak?

Isipin mo ang pang-araw-araw na iskedyul ng iyong anak. Ano ang ginagawa ng iyong anak sa buong araw?

Oras	Mga Gawain	Lugar

Pagsamahin kung ilang oras ang inilaan niya sa iyo araw-araw. _____

Pagnilayan ito: Ano ang ikinasasaya mo o hindi mo ikinasisiya? Paano ito naging kagamit-gamit sa iyong

itinakdang oras sa iyong vision statement? _____

Muling silipin ang Katotohanan sa Biblia mula sa Tito at sa simula ng kapitulong ito. Isulat ang mga aktibidad o ugali na nais ipagawa sa iyo ng Diyos. _____

Kumusta ang iyong pamumuhay, pabahay, ang pagpili ng mapapasukang trabaho na nakakaapekto sa iyong Biblikal na pagpapalaki ng anak? _____

Kapitulo 15: Hindi Ka Magiging Perpektong Magulang

Ang iyong anak ay pag-aari ng Diyos, at ikaw ang tagapagalaga ng magandang regalong ito. Hindi ikaw ang lilikha ng kalalabasan, pero pwede kang maging masigasig sa proseso. Isa sa pinaka mahalagang bahagi ng pagiging magulang ay ang pagkakaroon ng matatag na pagpapasya sa Biblikal na pagpapalaki ng anak at gayun din naman hindi ka maaaring maging perpektong magulang.

Ikaw ay mapupuno ng paulit-ulit na negatibong pag-uugali na siyang nakakagpapapigil sa iyong pagiging magulang. Sa sandaling ito, magbalik tanaw ka sa nakaraang anim na buwan at tandaan ang positibong gawi na ikinaunlad sa pag-uugali ng iyong anak. Ang pagpapalaki ng anak ay tungkol sa pangmatagalang momentum, na nagmumula sa simpleng pagiging hindi pabago-bago sa iskedyul ng mga gawain, disiplina, at sa oras ng pamilya. Kapag ikaw ay napupuno na sa pagliligalig, suwail na puso, o pag-aaway ng magkapatid, Umatras ka sandali. Buong pusong manalangin sa Diyos. Manalangin ka sa Kaniya na tuparin ang kaniyang pangako sa Biblikal na pagpapalaki ng anak. Ang Diyos lang ang makapagbibigay ng masunuring puso. Magbalik tanaw tayo sa nakaraang mga taon at pasalamatang ang Diyos sa lahat ng biyaya sa pagpapalaki ng anak na ibinigay Niya sa iyo. Ang pagpapalaki ay parang maraton, hindi maikli at mabilis. Kung ang iyong anak ay inuubos na ang iyong pasensiya, papasukin mo siya sa kaniyang kuwarto at pagnilayan ang biyaya at kabutihan ng Diyos sa iyo.

Malalim na ang gabi, at ang araw ay malapit na. Kaya't iwaksi na natin ang mga gawa ng kadiliman, at ating isakbat ang mga sandata ng liwanag. Roma 13:12 Isuot ang baluti ng liwanag! Ang ibigsabihin nito ay maging tulad ni Jesus, na Siyang daan, katotohanan, at liwanag... ang ilaw ng sanlibutan. Paano palalakingin ni Jesus ang iyong anak? Upang maging tulad ni Jesus, kailangan mong maging Born-again Christian. Para maging tulad ni Jesus, kailangan mong gamitin ang sandata ng liwanag.

Kapitulo 16: Mag-isa lang Akong Nagpapalaki ng Anak

Kung ikaw ay mag-isa lang na nagpapalaki ng anak, maaaring bigo ang pakiramdam mo ngayon at masyadong itong idealistik. Tama ka! Maraming magulang ang hindi alam kung gaano kahirap ang magpalaki ng anak na nag-iisa.

Sa pamamagitan ng paglilista ng mga gagawin araw-araw at pagninilay, ano ang pangunahing limang aksiyon na ibig mo sa pagpapalaki ng iyong anak?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Ano ang mayroon tungkol sa Biblikal na pagpapalaki ng anak na parang hindi mo makakamit? _____

Ang katotohanan ay magagawa mo ito mag-isa: Magtrabaho ng full-time, full time na magulang, full time na idisipolo ang iyong anak. Kailangan bumuo ng kumunidad na maka-diyos na susuportahan ka sa misyong ito.

Sa nag-iisang ina na may anak na lalaki, hindi ka maaaring maging modelo ng matatag na lalaki sa iyong anak. Kailangan mong isama ang iyong anak sa mature na Kristianong kalalakihan sa simbahan. Alam agad ng simbahan kung anong hakbang ang gagawin para matulungan ka. Kailangan mong manalangin nang mabuti upang ito ay mapangasiwaan.

Kung ikaw ay nagtatrabaho ng full time, kailangan mo ng trabahong papayagan kang magampanan ang pagiging magulang. O, kailangan mo ng maka-diyos na suporta. Ang unang taong dapat mong kausapin ay ang iyong pastor. Huwag kang mahiyang tawagan/sulatan ako sa www.SwansonMission.com upang mapag-usapan ang mga ideang ito.

Kapitulo 17: Ang Proteksiyonan ang Iyong Anak

Ang proteksiyonan ang iyong anak ang iyong pinakamahalagang responsibilidad. Narito ang ilang dahilan kaya may ilang mga bata ang nasasaktan.

Pang-aabusong Seksuwal

Maaaring seksuwal na maabuso ang bata ng kapwa bata sa kapitbahay, ng mas nakatatandang bata, ng kamag-anak, o kapitbahay. Paano mo mapoprotektahan ang iyong anak sa seksuwal na pang-aabuso? Narito ang ilang pamamaraan:

1. Kausapin mo ang iyong anak tungkol sa maseselang bahagi ng kaniyang katawan na hindi dapat mahawakan ng iba.
2. Turuan ang iyong anak na magkaroon ng tiwala sa sarili. Magsanay kung paano sumigaw ng malakas at tumakbo papalayo.
3. Ang iba ay hinahawakan ang maselang bahagi ng kabataan bilang bahagi ng pagbibiro. Hindi ito magandang biro. Sabihin sa iyong anak na sabihin sa iyo kapag ito ay nangyari sa kaniya. Agad na kausapin ang gumawa nito sa iyong anak at sabihin na hindi ito magandang biro. Ito ay isang klase ng seksuwal na pang-aabuso.
4. Huwag hayaang hawakan ninuman ang puwet o maselang bahagi ng katawan ng inyong anak. Kung sakaling mangyari ito, pag-usapan agad ang pangyayaring ito. Kausapin mo ang iyong anak at sabihin na nalulungkot ka sa nangyari at ito ay mali. Gumawa ng hakbang upang ito ay matigil. Huwag matakot na sabihan ang isang tao na hindi kanais-nais na hawakan niya ang iyong anak sa maselang bahagi ng katawan. Kung ito ay bata, kausapin ang kaniyang magulang upang matigil ito. Huwag hayaang makasama ng iyong anak ang taong iyon ng walang bantay. Palagiang isumbong sa pulis ang panggagahasa at pang-aabusong seksuwal. Huwag kang matakot.

5. Laging alamin kung nasaan ang iyong anak. Kung siya at pansamantalang naglalaro sa labas, tanungin kung saan siya galing at kung sino ang kasama niya. Tanungin kung may kakaibang nangyari ngayon. Bantayan ang kakaibang pagkilos ng iyong anak, tulad ng pagkatakot, mukhang may itinatagong kasalanan, pagkahiya, o pag-ihi sa kaniyang salawal.
6. Huwag mong hayaang matulog ang iyong anak kasama ng taong hindi mo pinagkakatiwalaan ng lubos o 100% pinagkakatiwalaan.
7. Mag-ingat sa pagpayag na pumunta ang inyong anak sa ibang bahay o kapitbahay.
8. Maraming bata ang nakakakita ng mga hubad na larawan (pornograpiya) sa bahay ng kanilang kaibigan. Kausapin ang iyong anak na iwasang tumingin sa mga hubad na larawan. Kung makakita sila nito, agad silang umalis sa lugar na iyon at ipaalam sa iyo.
9. Maging mapagmatyag sa mga matatanda at kabataan na inihahanda ang iyong anak upang abusuhin sa hinaharap. Nagsisimula ito sa pagbibigay ng espesyal na atensiyon sa iyong anak. Ang pagyakap at paghawak ay unti-unting nagiging seksuwal. Huwag payagan na mahaplos sa likod ang inyong anak ng nakakatandang kabataan o ng nakakatanda na hindi nila mga magulang. Bantayan ang mga taong nagbibigay ng hindi pangkaraniwang espesyan na atensiyon sa iyong anak.

Protektahan ang Ayong Anak sa Demonyo

May mga paraan na maaari mong maanyayahan ang demonyo na atakihin ang iyong anak. Mag-ingat upang maiwasan mo ang mga sitwasyong ito.

1. Mga nakakatakot na pelikula ang mga palabas na tungkol sa mga mangkukulam, demonyo, o gayuma. Kailangan mong pigilan ang iyong anak na manood ng mga palabas

na ito. Kung kayo ay nasa restaurant, takpan ang mata ng iyong anak at tainga, at sabihin sa tagapamahala na patayin ang TV.

2. Pornograpiya: Mag-ingat kung ano ang tinitingnan ng iyok anak sa internet, Youtube, TikTok, o sa telepono ng kaibigan ng iyong anak. Kausapin siya kung may nakita siya sa telepono ng kaniyang kaibigan. Maging bukas sa pakikipag-usap sa kaniya tungkol sa hindi pagtingin sa mga malalaswang larawan.
3. Pagmemeditate at Albularyo: Huwag mong dalhin ang iyong anak sa albularyo o payagan ang iyong anak gawin ang espiritwal na pagmemeditate o yoga. Inaanyayahan mo ang espiritu na pumasok sa iyong anak pag dinala mo siya sa albularyo. Maaaring sabihin ng albularyo na kinakausap niya si Jesu-Kristo o ang Panginoon. Ibang Jesu-Kristo o ibang Panginoon ang kausap nila.
4. Pagpapalitan ng Pangalan: Sa ibang kultura, pangkaraniwan na ang pagbebenta ng pangalan sa kapitbahay ng iyaking anak at papalitan nito ang kaniyang pangalan. Ang ganitong paniniwala ay nahihinto ang pagiging iyakin ng bata at nangyari ito sa karamihan. Ito ay isang makademonyong gawi. Huwag ninyo iyong gawin. Kung ginawa ninyo ito, pagsisihan ito at itakwil ang ganitong gawain. At, bigyan ang iyong anak ng kaniyang sariling pangalan. Huwag ninyo siyang tawagin sa pangalan ng batang namatay na. Mayroon siyang sariling pagkakakilanlan at hindi siya dapat mamuhay sa pagkakakilanlan ng batang namayapa na.
5. Pang-aabusong Seksuwal: Gawing pangunahing prioridad na alamin kung nasaan ang iyong anak at kung ano ang kaniyang gunagawa. Maging bukas sa pakikipag-usap sa iyong anak, para malaman mo kung mayroong nangyari o ginawang masama sa kaniya.

6. Ang Iyong Nagrerebeldeng Kasalanan: Maaaring maging kalarawan mo ang iyong anak. Nais mo bang maging puntirya ng espiritu ng galit, pagkahayok sa laman, o pagpapakamatay ang iyong anak? Siyempre hindi! Humingi ka ng tulong para sa iyong sarili. Huwag mong ipasa ang kasalanan mo sa iyong anak.
7. Anting-anting at mga Pampasuwerte: Huwag gumamit ng pampasuwerte, dream catchers, o anting-anting. Sirain ang lahat ng mga rebulto at masasamang bagay na yari ng tao. Sa Dios lang magtiwala.
8. Pangrelihiyosong Kapistahan: Relihiyosong pista na may kasamang inuman, sugal, at pagsamba sa ibang dios ay hindi nakakabuti sa esiritu ng iyong anak. Huwag ninyo siyang papuntahin doon.
9. Mga mararahas o bayolenteng video games o kung saan tinutulungan ng espiritu ang manlalaro.

Seksuwal na pagkakakilanlan

Mabubuo o masisira mo ang seksuwal na pagkakakilanlan ng iyong anak. Maaaring komplikado o masalimuot pangalagaan ang seksuwal na pagkakakilanlan ng iyong anak, ngunit may ilang mga punto na puwede mong isaalang-alang.

1. Ituro sa iyong anak ang kaniyang pagkakakilanlan bilang anak ng Dios. Ang seksuwal na pagkakakilanlan ng tao ay nakatali sa kaniyang pagkaunawa sa kaniyang layunin at sa kaniyang pagkakakilanlan bilang anak ng Dios.
2. Maging laging naroon sa buhay ng iyong anak. Ang ibig sabihin nito ay kailangan mong maglaan ng oras sa kaniya sa pang-araw-araw. Huwag mo siyang iwan para magtrabaho sa ibang bayan. Habang nakatira ka sa ibang lugay, huwag mo siyang hayaang tumira sa kaniyang tiya o lola. Kailangang magkakasamang nakatira ang anak at magulang sa iisang tahanan, at maglaan ng oras para sa kaniya araw-araw.

3. Pag-usapan ninyo ng iyong anak ang buhay, lalo ninyong pagtibayin ang kanyang seksuwalidad. Huwag ninyo siyang tawagin sa pangalang malalait siya. Kung may anak kang babae, huwag ninyo siyang tawaging tomboy. Kung may anak kang lalaki huwag ninyo siyang tawaging bakla. Ipahayag ang kaniyang katangian bilang lalaki, ipahayag ang kaniyang katangian bilang babae. Bihisan ang iyong anak na lalaki ng damit na panlalaki, at ang anak na babae ng damit na pambabae, kahit na sanggol pa lang sila. Halimbawa, gusto mo ng anak na babae, pero anak na lalaki ang ibinigay sa iyo ng Dios, mahalín mo ang iyong anak na lalaki bilang lalaki. Makuntento kung ano ang pinili ng Dios.
4. Gawin mo ang iyong trabaho bilang magulang! Maging laging naroon sa iyong anak at bigyan siya ng pagmamahal, Kailangang parehong magbigay ang nanay at tatay ng panahon, atensiyon, at pagmamahal sa inyong anak. Huwag ninyong iwan ang inyong anak dahil sa trabaho o magkaroon sa iba ng bagong pamilya.
5. Ingatan siya mula sa pang-aabusong seksuwal at pornograpiya.
6. Paminsan-minsan, pinagkakaisahan ng pamilya ang anak na mahina ang kaniyang seksuwalidad na pagkakakilanlan. Binubully nila ang batang iyon, pisikal na inaabuso, at nilalait nila ito. Ang trabaho mo ay siguraduhin na hinding-hindi ito mangyayari sa iyong anak.
7. Pambubully: Maaaring pisikal o emosyonal na mabully ang iyong anak. Kausapin ang iyong anak upang malaman kung ito ay nangyayari sa kaniya. Pigilan ninyo itong mangyari sa kaniya. Kausapin ang nakakatandang kasama sa pangyayaring ito. Kung ito ay magpatuloy, alisin ang iyong anak sa lugar kung saan ito nangyayari.

Mayroon kang kakayahang hubugin ang seksuwal na pagkakakilanlan ng iyong anak patungo sa taong nagpupuri sa Dios na namumuhay sa plano ng Dios sa kaniya. Gawin itong mahalagang prioridad sa pagiging magulang.

Pangalagaan sa Pamamagitan ng Biyaya

Sabihin nang madalas sa inyong anak ang mga salitang nagpapatotoo, pagpapala at pamumuhay. Sabihin ninyo sa kaniya na ipinagmamalaki mo ang kaniyang paglagong espiritwal at pisikal. Ituro mo sa kaniya ang kaniyang pagkakakilanlan kay Kristo at ang kaniyang kahalagahan sa mata ng Dios. Huwag ninyo itong ikahiya. Laging himukin ang iyong anak sa pagsasabi ng nakikita mong paglago ng talento at kaloob ng Dios na ibinigay sa kaniya. Bilang magulang, marami kang masasabi upang itama ang mali. Madalas mo siyang sinasabihan sa kaniyang asal at sinasabihan kung ano ang tamang asal. Sadayain ang pagbibigyan ng positibong feedback. Manalangin ng pagpapala para sa kaniya. Sabihin sa kaniya kung ano ang nakita mong ginagawa ng Dios sa buhay niya.

Buhay at kamatayan ay nasa kapangyarihan ng dila.

Kawikaan 18:21a. May kapangyarihan ka na pagpalain o isumpa ang iyong anak sa pamamagitan ng mga pananalita. Pag pinipintasan mo ang iyong anak o sinasabihan na bobo siya o walang silbi, sinusugatan mo siya at ang mga sugat na iyon ang makakaapekto sa kaniya hanggang sa araw ng kaniyang kamatayan. Mag-ingat sa mga sasabihin dahil maaari mong masabi ang nakakapagbigay buhay o kamatayan sa kaluluwa ng iyong anak. Siyempre, nagkakamali ka rin. Ihingi mo ng tawad ang nagawa mong kasalanan sa iyong anak at hingin ang kaniyang pagpapatawad. Pagkatapos, tumuon sa pagiging makatotohanan at puro pagbibigay buhay ang sambitin. **Ang salitang walang taros ay sumusugat ng damdamin, ngunit ang magandang salita, sakit ng loob ay gumagaling.**
Kawikaan 12:18

Espiritwal na Pakikipaglaban

1. Palagiang ipanalagin ang inyong anak at hingin ang pag-iingat ng Dios. Turuang manalangin ang inyong anak. Magkasamang sambahin ang Dios.
2. Basahin ang inyong Biblia 30 minuto araw-araw at ipanalagin ang inyong pamilya. Hindi sapat ang pagbabasa ng debosyonal sa paghahanda sa pakikipaglaban. Kailangan mong basahin at pag-aralan ang salita ng Dios. Turuan mo ang inyong anak kung paano basahin ng Biblia.
3. Huwag ninyong hayaang makapasok ang masamang espiritu sa inyong tahanan o puntiryahin ng masamang espiritu ang iyong pamilya. Magpasakop sa Dios at labanan ang masamang espiritu. Sa pangalan ni Jesu-Kristo, itaboy mo sila. Kung magpapatuloy ang spiritwal na problema, mangyari lamang na hingan ng tulong ang inyong pastor o ang may ministeryo sa pagpapaalis ng espiritu. Maari rin ninyong tawagan ang sumulat ng librong Ito.

Kapitulo 18: Pakikitungo sa Masasamang Espiritu

Maaring may pagkakataon sa iyong pagiging magulang na ikaw ay naghihinala na mayroong kakaibang nangyayari. Nagsimula kang harapin ang kasalanan ng iyong anak na parang Napakalakas. Sa ganitong sitwasyon, tanungin mo ang Dios kung ikaw ay humaharap sa masamang espiritu. Hingin sa Banal na Espiritu na gabayan ka at tulongan kang malaman kung anong klaseng espiritu ito: Halimbawa, espiritu ng galit, espiritu ng hindi pagtanggap, espiritu ng pagnanasa, espiritu ng pagsuway, espiritu ng takot. Gagamitin ko ang espiritu ng galit bilang isang halimbawa.

Kapag kayo ng iyong anak ay mahinahon na, kausapin mo ang iyong anak at sabihin sa kaniya na sa palagay mo ay maaring may masamang espiritu na umaatake sa kaniya. Bilang mananampalataya, sinasabi mo ito para mamuhay siya sa kapangyarihan ni Kristo.

1. Manalangin nang malakas, “Sinasakluban ko ang aking sarili, ang aking pamilya, at ang aming mga alagang hayop sa dugo ni Jesus. Banal na Espiritu, proteksiyunan po ninyo kami at linisin at alisin ninyo ang umaatakeng ito. Ipakita po ninyo sa amin kung ano ang dahilan ng pag-atakeng ito.”
2. Ang susunod ay hindi panalangin. Malumanay kang nag-uutos sa pangalan ni Jesu-Kristo. “Sa pangalan ni Jesu-Kristo na taga Nazareth, Inuutusan ko ang espiritu ng (galit) na umalis kay (pangalan ng bata) ngayun din.”
3. Manalangin, “Banal na Espiritu ipakita po ninyo sa amin kung kailan nangyari ang pag-atakeng ito.” Kung ang Banal na Espiritu ay ipinakita sa iyong anak kung kailan ito nagsimula, ipasabi mo sa kaniya, “Itinatakwil ko ang kasalananang nagawa ko noong ako’y (ilagay ang sitwasyon). Itinatakwil ko ang lahat ng pakikipagkasundo ko sa espiritu ng (galit). Minsan, hindi ipinapakita ng Banal na Espiritu kung paano ito nagsimula. Kung ang iyong anak ay wala pa sa tamang edad, laktawan ang hakbang na ito.
4. Sama-samang magbasa ng Banal na Kasulatan na tumutukoy sa ganitong usapin.

5. Magpasakop sa Dios at labanan ang Demonyo: Sabihin mo sa iyong anak na kailangan niyang gamitin ang pagtitimpi sa sarili na nagmumula sa Banal na Espiritu kapag nagsisismula na siyang makaramdam ng (galit).

Magkasamang basahin ang Biblia

6. Kung ang iyong anak ay may insidente ng pagkakasala (init ng ulo), ang espiritu ay susubukan muling umatake. Utusan itong umalis sa makapangyarihang pangalan ni Jesus.

Ang patern ng pag-uugali ay iba sa pag-atakeng espirtual. Kapag ang iyong anak ay malaya na sa espiritu na nagpapalakas sa kaniyang pag-uugali, kailangan uli siyang sanayin na mapalitan ang ganoong pag-uugali sa pagiging makadios na pag-uugali. Para sa galit, kailangan siyang maturuan kung paano siya huminto at magpalamig ng ulo.

Iba pang mga posibilidad:

Maaring atakihin ang iyong anak dahil sa tromatikong pangyayari ng nakaraan. Kinakailangan mong sabihin ang katotohanan sa nangyari at tulongan siyang magpatawad at maghilom. “Patawarin mo ako dahil nangyari ang (pangyayari) sa iyo. Masama iyon at itinatakwil ko ang pangyayaring iyon sa iyo sa pangalan ni Jesus. Lagi mong kasama ang Dios. Puwede mo bang patawarin si (pangalan)? Sundan mo ang sasabihin ko, 'Pinapatawad ko si (pangalan) at ibinibigay ko siya kay Jesus. Nagtitiwala ako kay Jesus na gagawin niya and dapat gawin sa taong iyon.’” Manalangin ng panalangin ng paghilom sa iyong anak at sa tromatikong nangyari. “Sa pangalan ni Jesus, nananalangin po ako ng paghilom sa iyo dahil sa (pangyayari). Banal na Espiritu, isara po ninyo ang pintong iyon at linisin po ninyo kung anumang sakit ang naroon.” Tingnan ang iyong anak at sabihin, “Ang maliit na bata na nasaktan ang loob ay lalaki at magiging makadios na lalaki/babae! Tinanggap ka at mahal ka ng Dios.”

At saka, maaring nasa hene-henerasyong problema ng pamilya. Kung hindi mo matagumpay na napalaya ang iyong anak sa problema, ipanalangin sa kaniya ang panalangin panghenerasyon upang maputol ang espiritong henerasyon na pagkakasala. (Makipag-ugnayan sa may-akda para sa panalangin.)

Kapitulo 19: Natatanging Hamon sa Pagpapalaki ng Anak

Biblikal na pagpapalaki ng anak ang tamang sagot sa lahat ng bata, Subalit, Kakaiba ang iyong anak, at sa mga ibang isyu, kailangan mong makakita ng medikal at terapatikal na tulong. Pagagalangin ng Diyos ang iyong anak sa pamamagitan ng himala, o maaaring piliin Niyang samahan ka niya sa proseso ng panalangin, medisina, at therapy. Tandaan, ang ibang hamon ay dahil sa pisikal na kondisyon ng iyong anak.

Reactive Attachment Disorder

Ang kabiguang makiugnay ng iyong anak at ayaw magkaroon ng malapit na kaugnayan na nakakasakit at nakasisira sa iyong pamilya. Ang umasa sa emosyonal at pisikal na pagdevelop ng utak ng iyong anak, ang iyong anak ay maaring may reactive attachment disorder. (Madaling mong masusuri ang iyong sarili at ang iyong anak sa pamamagitan ng paggamit ng Google, kaya magbasa ng ilang libro bago mo simulang gamitin ang label.) Sa pagpapalaki ng may reactive attachment disorder, ang payo ko ay humingi ng payo sa Kristianong tagapayo na espesialista sa therapy ng mga bata na nahihirapang makipag-ugnayan.

Asperger's Syndrome

Sa batang may Asperger's, kailangan mong huwag maging pabago-bago, sa lohika, at kung ano ang itim at puti sa iyong pagdidisiplina at pagsasanay. Ang anak mo ay kailangan ng gawaing naka iskedyul na madaling malaman at maayos na kapaligiran. At, maaaring hindi makita ng iyong anak ang pagpapahayag ng iyong mukha o mabasa ang paggalaw ng iyong katawan kung ano ang iyong ibig sabihin. Sa may Asperger's, kailangan mong turuan ang iyong anak na isaalang-alang ang iba pang paraan at maging flexible. Kailangan mong sanayin ang iyong anak na makayang gumawa sa magulong mundo na napakalaki para sa kaniya. Magmumukhang makasarili ang iyong anak at hindi makapag-isip sa labas ng kahon. Saliksikin ang Asperger's at bumuo ng plano para sanayin ang iyong anak na mabuhay sa pakikipag-ugnayan sa iba at matagumpay na gumawa sa mundo na kung saan kakaunti lang silang ganoon.

Kapitulo 20: Ang Malaking Pakikipagsapalaran

Isipin mo na ang pagpapalaki ng anak ay isang mahabang biyahe. Magkakasama kayo sa paglalakbay bilang isang pamilya. Ang pupuntahan ninyo ay isang reunion ng pamilya sa Langit na kung saan makikita mo lahat ng iyong apo at apo sa tuhod.

Mayroon kang pangitain sa iyong pupuntahan. May hawak kang mapa ng dadaan. At, maraming oras kayong magkakasama. *Ang trabaho mo ay palakihin ang iyong anak na may takot sa Diyos at mamuhay ng isinasabuhay ang katotohanan ng Diyos sa kaniyang buhay.* Sa simula ikaw ang mamimili para sa iyong anak. Sa panahong ito, iginigiit mo sa iyong anak ang pagkakaroon sa iyo ng masunuring puso. Sinasabi mo sa iyong anak kung ano ang dapat isipin at kung ano ang dapat gawin. Habang lumalago siya sa Biblikal na pundasyon para mamuhay ng maka-diyos na pamumuhay, sisimulan mo siyang bigyan ng maraming desisyon. Sa katagalan magiging gabay ka na lang niya. Pero hindi iyon puwedeng mangyari kung wala ka sa tabi niya para magdesisyon para sa kaniya sa magaganda, mapagmahal, at mga taon ng pagtuturo.

Ang Biblikal na pagpapalaki ng anak ay kusang loob na pakikiayon sa Banal na Espiritu. Palalaguin ka at ang iyong anak ng Banal na Espiritu sa espirtual sa paggamit ng ilang pamamaraan: ang Biblia, ang panalangin, at ang iyong komunidad sa simbahan ang makakatulong sa iyo upang ikaw ay lumago. Mapapansin mo ang pagpapahalaga sa mga ito habang binabasa mo ang mga nagdaang mga pahina. Ang kaloob ng Diyos sa pagiging Kristiano at paglago bilang Kristiano ay ibinigay habang binababad natin ang ating sarili at ang ating pamilya sa mga biyayang ito: sa Biblia, sa panalangin, at sa simbahan.

Pinaka mahalaga sa maayos na pagpapalaki ng anak ay ang malaman na ang lahat ng pakikipagsapalarang ito ay isang proseso. Manatiling kalmado, at manatili sa iyong lalakaran.

Dahan-dahan at manatili sa pagpapalaki ng anak, Madalas, pakiramdam mo na parang walang pag-asa. Sa mga panahong ito, tumingin ka kay Jesu-Kristo. Tapos, tingnan ang nakaraan kung paano Niya tinulungan nang tapat ang iyong anak na malagpasan ang mga balakid ng nakaraan. Kung Biblikal kang nagpalaki ng anak, makikita mo ang iyong anak na dahan-dahang nagiging mature sa pag-uugali.

Pag-usapan bilang pamilya ang tungkol sa daang ito na inyong tatahakin at magkasamang lilikha ng natural na kapaligiran upang pag-usapan ang layo na inyong pupuntahan upang makarating dito. Pag-usapan ng inyong mga anak ang tungkol sa salita ng Diyos, manalangin ng sama-sama, at mamuhay ng puso-sa-puso na pagdidisipulo.

Sa kabuuan, bigyan ang iyong anak ng regalo ng pagpupuri sa Diyos, may kaayusan ang tahanan ng sumasamba ng sama-sama at sumusunod kay Jesu-Kristo. Ituro sa iyong anak ang magandang balita ni Jesus araw-araw. Ipakita sa iyong anak kung paano ipamuhay ang Biblia, isang oras bawat araw.

Ang mga salitang ito na aking iniutos sa iyo sa araw na ito ay ilalagay mo sa iyong puso; at iyong ituturo nang buong sikap sa iyong mga anak, at iyong sasabihin sa kanila kapag ikaw ay nakaupo sa iyong bahay, kapag ikaw ay lumalakad sa daan, at kapag ikaw ay nahihiga, at kapag ikaw ay bumabangon. At iyong itatali ang mga ito bilang tanda sa iyong kamay at bilang panali sa iyong noo. At iyong isusulat ang mga ito sa pintuan ng iyong bahay at sa mga pasukan ng inyong mga bayan. Deuteronomio 6:6-9

Bible Living

God's Grace

www.SwansonMission.com

ⁱ Tripp, Tedd. *Shepherding a Child's Heart*. Second edition, Shepherd Pr, 2021.